

Reprezentacija Dubrovnika kroz Igru prijestolja

Kalinić, Tanja

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zadar / Sveučilište u Zadru**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/um:nbn:hr:162:165973>

Rights / Prava: [In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-05-19**

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Repository / Repozitorij:

[University of Zadar Institutional Repository](#)

Sveučilište u Zadru

Odjel za etnologiju i antropologiju

Diplomski sveučilišni studij etnologije i antropologije (dvopredmetni)

Reprezentacija Dubrovnika kroz Igru prijestolja

Diplomski rad

Zadar, 2023.

Sveučilište u Zadru

Odjel za etnologiju i antropologiju

Diplomski sveučilišni studij etnologije i antropologije (dvopredmetni)

Reprezentacija Dubrovnika kroz Igru prijestolja

Diplomski rad

Student/ica:

Tanja Kalinić

Mentor/ica:

izv. prof. dr. sc. Mario Katić

Zadar, 2023.

Izjava o akademskoj čestitosti

Ja, **Tanja Kalinić**, ovime izjavljujem da je moj **diplomski** rad pod naslovom **Reprezentacija Dubrovnika kroz Igru prijestolja** rezultat mojega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na izvore i radove navedene u bilješkama i popisu literature. Ni jedan dio mojega rada nije napisan na nedopušten način, odnosno nije prepisan iz necitiranih radova i ne krši bilo čija autorska prava.

Izjavljujem da ni jedan dio ovoga rada nije iskorišten u kojem drugom radu pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj, obrazovnoj ili inoj ustanovi.

Sadržaj mojega rada u potpunosti odgovara sadržaju obranjenoga i nakon obrane uređenoga rada.

Zadar, 16. listopada 2023.

Sadržaj

1. UVOD	3
2. TURIZAM POTAKNUT FILMSKOM INDUSTRIJOM	5
3. METODOLOGIJA	8
4. <i>IGRA PRIJESTOLJA</i> U DUBROVNIKU	10
5. REPREZENTACIJA DUBROVNIKA KROZ ANALIZU DISKURSA	13
6. TURA <i>IGRA PRIJESTOLJA</i>	19
7. ZAKLJUČAK	31
8. POPIS LITERATURE	34
9. POPIS SUGOVORNIKA	36
10. POPIS PRILOGA	37
10.1. Fotografije	37
10.2. Isječci turističkih ponuda na temu <i>Igre prijestolja</i> sa internetske stranice <i>Viator</i>	37

Reprezentacija Dubrovnika kroz *Igru prijestolja*

SAŽETAK

Diplomski rad istražuje na koji je način Dubrovnik reprezentiran kroz popularnu seriju *Igra prijestolja*. Kombinacijm analize diskursa i promatranja sa sudjelovanjem, istraživanje otkriva na koji način je dubrovačka povijest predstavljena kroz organizirane ture *Igre prijestolja*. Istraživanje se bavi utjecajem snimanja serije na Dubrovnik te ispituje profesionalne turističke tematske obilaske koje posjetiteljima nude novu, dinamičnu i zabavnu dimenziju iskustva. Autorica istražuje kako se spajaju povijesne činjenice s fiktivnim elementima serije.

Ključne riječi: Dubrovnik, *Igra prijestolja*, profesionalni turistički obilasci, analiza diskursa, promatranje sa sudjelovanjem

Representation of Dubrovnik through Game of Thrones

SUMMARY

This diploma thesis studies how Dubrovnik is represented through the popular series *Game of Thrones*. Using a combination of discourse analysis and participatory observation, the research reveals how Dubrovnik's history is presented through organized Game of Thrones tours. The research deals with the impact of filming the series in Dubrovnik and studies professional tours that offer visitors a new, dynamic and entertaining dimension of experience. The author studies how historical facts are combined with fictional elements of the series.

Keywords: Dubrovnik, Game of Thrones, walking tours, discourse analysis, participant observation

1. UVOD

Temu „Reprezentacija Dubrovnika kroz *Igru prijestolja*“ odabrala sam zato što sam sudjelovala na snimanju serije u Dubrovniku. Interes za ovom temom bio je pobuđen samim tim što sam statirala u seriji te provela dan u društvu glumaca. Moje insajdersko iskustvo pobudilo je interes za ovom temom. Kao netko tko je imao priliku zakoračiti u svijet *Igre prijestolja* sudjelujući u seriji kao sporedni glumac i kao netko tko živi cijeli svoj život u Dubrovniku, iz prve ruke svjedočim o transformaciji grada. Iako sam seriju odgledala nekoliko godina nakon početka snimanja i nakon mojega sudjelovanja u snimanju iste, nisam iskoristila priliku sudjelovati u obilascima, ali sam s velikim zanimanjem promatrala turiste željne istraživanja lokacija. Promatrajući duži niz godina profesionalna tematska vođenja vodiča kroz Grad, odlučila sam da je vrijeme da i ja u tome sudjelujem. U posljednjih je nekoliko godina Dubrovnik stekao novu dimenziju slave, a riječ je o nerazdvojivoj povezanosti s globalno poznatom televizijskom serijom *Igra prijestolja*.

Cilj mi je analizom diskursa utvrditi kako je snimanje serije *Igra prijestolja* utjecalo na reprezentaciju Dubrovnika te promatranjem sa sudjelovanjem otkriti kako tematske ture *Igre prijestolja* zapravo prezentiraju Dubrovnik. Iako posjetitelji obilaze povijesnu baštinu Dubrovnika, postavlja se pitanje je li Dubrovnik prezentiran samo kao mjesto gdje su snimane scene iz serije *Igra prijestolja*.

Kako bih postavila temelje ovog istraživanja, u prvoj fazi rada odredila metodologiju. U skladu s njom iščitala literaturu povezану s turizmom potaknutim filmskog industrijom kako bih postigla zadane ciljeve. Osim detaljnog proučavanja literature, u drugoj fazi rada analizirala ponude tura na temu *Igra prijestolja* koje sam pronašla na internetskoj stranici *Viator*. Analiza je diskursa istraživačka metoda koja se između ostalih znanosti koristi i u etnologiji i antropologiji kako bi se ispitalo na koji način jezik i komunikacija oblikuju određenu tematiku. U trećoj fazi rada posjetila sam organizirani obilazak s vodičem odnosno turu *Igre prijestolja* na dan 29. 9. 2022. godine. Koristeći istraživačku metodu promatranja sa sudjelovanjem i metodu neformalnoga razgovora, utvrdila sam kako je Dubrovnik reprezentiran kroz organizirane ture s turističkim vodičem. Metodu neformalnog razgovora provela sam s profesionalnim turističkim vodičem koji je turu vodio na engleskom jeziku.

Upuštanjem u ovo putovanje zaranjam duboko u srce Dubrovnika i u mrežu priča koje su spojile povijest i fantaziju kroz turizam. Na sljedećim stanicama razotkrit ću zamršene priče kako bih stvorila jedinstvenu sliku Dubrovnika.

2. TURIZAM POTAKNUT FILMSKOM INDUSTRIJOM

Ovo poglavlje bavi se definicijama i teorijom turizma potaknutim filmskom industrijom. Film postoji još od 1888. godine kada su Edison i Dickson izumili kinetoskop i od tada se filmom publici približavaju različite vrste priča i anegdota.¹ Filmska enciklopedija definira film kao specifičan medij jer gledatelj ne mora razmišljati i izmišljati scene u svojoj glavi, primjerice kako izgleda glavni ili koja mu je boja glasa. Zahvaljujući filmu, osoba može doživjeti avanturu i proživjeti emocije likova iz prikazanih scena.

Filmovi su u današnje vrijeme lako dostupni preko interneta u digitalnim formatima i mogu se gledati nebrojeno puta iz udobnosti vlastitoga doma. Ako film stekne veliku popularnost, može potaknuti gledatelje na putovanje i istraživanje upravo te prikazane destinacije iz filma. Filmovi uspješno utječu na znanje gledatelja o pojedinoj destinaciji jer prikazuju prirodu, kulturu, stanovnike i slično, što najčešće rezultira pozitivnim mišljenjem o nekoj destinaciji i utječe na samu odluku gledatelja o putovanju (Strielkowski 2017: 195). Potencijalni se turisti zainteresiraju za arhitekturu ili krajolik koji je povezan s filmom te se odluče na putovanje.

Turističke destinacije promoviraju se u medijima. Film kao glavni medijski kanal ima veliki utjecaj na turizam i popularnost turističke destinacije. Može služiti kao vrsta promocije jer mnoge destinacije bilježe porast posjetitelja na lokacijama koje su prikazivane u filmu ili televizijskom programu (Torabi Farsani et al 2018: 382). Iz filmske industrije proizašao je i filmski turizam koji označava turistički posjed destinaciji zbog prikazivanja u filmu. Turisti su motivirani za posjet pojedinoj lokaciji u kojoj se odvijala avantura koja je njima zanimljiva. Postoji veliki broj priloga koji promoviraju *Igre prijestolja* i lokacije na kojima je serija snimana. Informacije se mogu naći i na stranicama turističke zajednice, društvenim medijima, internetskim stranicama agencija kao i na prodajnim pultovima uz cestu.

Turizam potaknut filmskom industrijom ili jednostavnije filmski turizam predmet je istraživanja raznim autora. U djelima autora istaknuta je moć filmova i televizijskih serija u povećanju posjećenosti odredišta. Neki od autora su Hudson i Richie (2005 i 2006), Sue Beeton (2005), Busby et al (2013).

Filmovi i televizijske serije prikazuju slike destinacije koje mogu potaknuti osobu na odlazak u tu destinaciju. Nakon gledanja filma ili serije, potencijalni su turisti potaknuti na putovanje u stvarnu ili izmišljenu lokaciju gdje se radnja filma odvija. Međutim, to ne znači da je svaki

¹Filmska enciklopedija <https://filmska.lzmk.hr/natuknica.aspx?ID=4173> (pristup: 25.01.2023.)

turist koji je posjetio to mjesto bio motiviran filmom. Hudson i Ritchie (2006: 337) objašnjavaju kako je turizam potaknut filmskom industrijom relativno nov pojam koji raste i širi se na svjetskoj razini. Također naglašavaju važnost marketinške kampanje te da marketinški stručnjaci mogu koristiti film kao odskočnu dasku za kampanje ako se film smatra prikladnim za promociju destinacije (Hudson et al 2005: 256). Između ostalog Hudson i Ritchie (2005: 259) uključuju u marketinške aktivnosti obilaske s profesionalnim vodičem i filmske mape. Filmske mape su se pokazale uspiješnim jer prikazuju točne lokacije na kojima su snimani filmovi.

Sue Beeton u svojoj knjizi *Film-Induced Tourism* iz 2005. godine jasno opisuje pojam turizma koji je potaknut filmskom industrijom. Beeton (2005: 11) je definirala turizam potaknut filmom kao posjet lokacijama na kojima su snimljeni filmovi, televizijski programi ili serije. Lokacije uključuju i tematske parkove vezane uz film kao i obilaske produkcijskih studija. Beeton (2005: 10) ukazuje i na razliku između turizma potaknuta filmom na nekoj stvarnoj lokaciji i izvan lokacije. Prva kategorija odnosi se na lokaciju na kojoj je film sniman. Druga kategorija je izvan lokacije odnosno posjećivanje tematskih parkova, filmskih festivala i slično.

Turizam potaknut filmskom industrijom donosi sa sobom povećani broj turista na nekoj lokaciji. Prema nekim autorima, to može pozitivno, ali i negativno utjecati na ekonomiju i okruženje. U nekim je slučajevima jasno uočljiv utjecaj filma, posebno u ruralnim područjima ili manjim naseljima. U gradovima ili drugim već poznatim destinacijama teže je izmjeriti učinak snimanja filma na toj lokaciji jer ju turisti mogu posjetiti iz više razloga (Busby et al 2001: 325). Pozitivan utjecaj snimanja filma na nekoj destinaciji može se primijetiti u povećanju zarade destinacije, zapošljavanju lokalnog stanovništva, porastu turističkih dolazaka tijekom i nakon emitiranja filma ili serije. Nisu sva iskustva s turizmom inspiriranim filmom profitabilna. Neke destinacije ne mogu podnijeti povećan broj turista te zbog toga dolazi do neželjenih posljedica kao što su povećani broj motornih vozila, gužva na ulicama, gubitak privatnosti ili uništavanje prirodnog okruženja (Hudson et al 2006: 388).

Autori Schiavone i Reijnders (2020) u svom radu analiziraju kako filmske ture doprinose stvaranju mjesta i razvoju turizma u Škotskoj. Postavljaju pitanje kako fikcija stvara nove ili potvrđuje postojeće pretpostavke o nekoj lokaciji. Analizirane su četiri filmske ture u Edinburgu te došli su do zaključka kako su izmišljeni narativi snažno isprepleteni s povijesnim narativima. Tijekom obilaska neke lokacije na kojoj se snimao film, mjesta postaju ponovno zamišljena i prikazana kroz objektiv filmova ili serija. Članak Manheimera, Reijndersa i

Brandelloroa (2022) bavi se pitanjem na koji se način reprezentira Sjeverna Irska turističkim vodičima i turama o *Igru prijestolja*. Postavlja se pitanje koju ulogu imaju turistički vodiči koji mogu preoblikovati sliku Sjeverne Irske. Turistički je vodič posrednik između mjesta i posjetitelja koji može svojim vlastitim narativom oblikovati percepciju posjetitelja o tom mjestu. Zaključno, vodiči turama *Igre prijestolja* dobivaju mogućnost kreiranja budućnosti Sjeverne Irske u kojoj se ne priča o prošlosti i ratnom razdoblju.

U ovom poglavlju prikazala sam različite definicije turizma vezanog za filmsku industriju. Kao rezultat utjecaja filmova na turizam nastao je turizam potaknut filmskom industrijom. Filmski turizam postao je područje proučavanja mnogih istraživača koji naglašavaju važnost filma i TV emisija. Film omogućava publici doživjeti različite avanture i proživjeti emocije kroz likove prikazane na ekranu. Filmovi imaju moći promovirati i popularizirati turistička odredišta, pri čemu se mnogi potencijalni turisti zainteresiraju za posjet mjestima koja su vidjeli na platnu. Direktan utjecaj koji filmovi imaju na ljudsku percepciju destinacije te utjecaj na odluke o putovanju nije zanemariv. Sljedeća poglavlja dodatno će istražiti slučaj Dubrovnika i na koji način je *Igra prijestolja* prezentirana unutar gradskih zidina.

3. METODOLOGIJA

Veći interes za ovu temu javio se prilikom gledanja serije *Igre prijestolja* i svakodnevnoga promatranja vodiča u Dubrovniku koji neiscrpno dijele detaljne informacije o samoj seriji i njezinoj povezanosti s gradom. Buđenjem turističke sezone oko Uskrsa, pa sve do kraja listopada u zraku se mogu vidjeti kišobrani i zastavice s označom serije kako polako koračaju uz pratnju male ili velike grupe stranaca. Dubrovnik je već dugi niz godina poznat po svojoj kulturno-povijesnoj baštini, a snimanje serije *Igra prijestolja* dalo je novu dimenziju gradu u turističkom smislu. *Igra prijestolja* privlači velik broj turista u Dubrovnik te sam imala želju tu temu dublje istražiti. Pitanja kojima se bavim u ovom radu su kako je snimanje serije *Igra prijestolja* utjecalo na reprezentaciju Dubrovnika i kako profesionalne ture s vodičima doprinose razvoju turizma i turističke ponude Dubrovnika.

Kako bih odgovorila na zadana pitanja, odlučila sam da metodologija mojega rada obuhvaća nekoliko različitih istraživačkih metoda. Iščitavala sam relevantnu literaturu kako bih razumjela što je točno filmski turizam i kako on utječe na razvoj turističke ponude. Temeljna literatura koju sam koristila u ovom radu jest članak autora Schiavone i Reijnders (2020) koji se bavi na koji način filmski turizam doprinosi razvoju mjesta. Osim navedenog, korištena je i literatura drugih autora koji se bave istim ili sličnim temama. Iščitavanjem literature odredila sam fokus istraživanja, pomoću kojeg sam lakše pripremila smjernice za teren. Prema Sanji Potkonjak (2014: 26), teren je mjesto na kojem pokušavamo razumjeti i interpretirati naš predmet istraživanja i ljude.

U radu je korištena analiza diskursa koja za cilj ima otkriti na koji način je Dubrovnik reprezentiran kroz *Igru prijestolja*, odnosno koliko je snimanje serije utjecalo na reprezentaciju Dubrovnika. Analiza diskursa može biti usredotočena na specifičnost jezika, kao što je gramatika, ili na to kako se jezik koristi za postizanje određenih ciljeva. Istraživala sam na koji način je korištenje riječi i fraza iz serije *Igra prijestolja* utjecalo na reprezentaciju Dubrovnika. Michel Foucault dao je značajan doprinos u proučavanju diskursa kroz svoje djelo *Arheologija znanja* (1972.) te je uveo ideju kako jezik i diskurs igraju temeljnu ulogu u oblikovanju i kontroli moći, znanja i društvenih praksi (Khan 2021: 3). Njegova teorija ispituje na koji se način ljudi izražavaju kroz jezik i sugerira kako strukture moći oblikuju način na koji ljudi komuniciraju u društvu. Danas je analiza diskursa šire polje koje uključuje doprinose raznih znanstvenika koji primjenjuju takvu metodologiju na različite načine. Moja analiza diskursa odgovara na pitanje „kako izabrani diskurs reprezentira Dubrovnik?“.

Vodeći se definicijom da je etnologija deskriptivna znanost koja uključuje etnografsko istraživanje, odlučila sam provesti i terensko istraživanje koje uključuje promatranje sa sudjelovanjem i neformalni razgovor. Svrha navedenih istraživačkih metoda dublje je razumijevanje prakse povezane s turizmom i *Igrom prijestolja* u Dubrovniku. Glavna i nezaobilazna metoda etnografskoga terenskog rada promatranje je sa sudjelovanjem. Sudioničkim promatranjem zapažamo stvari koje se ne mogu uočiti drugim metodama (Potkonjak 2014: 70). Sudjelovanjem u aktivnostima stječe se bolje razumijevanje događaja. Zapažanjem i bilježenjem tijekom sudjelovanja u aktivnostima zajedno sa sudionicima na terenu pomaže u dubljem zaronu u što više aspekata svakodnevnoga života ljudi. Na taj sam način prema Potkonjak (2014: 70) iskustvom stekla znanje o događaju koji sam promatra kroz specifičan istraživački fokus. Za svoj terenski rad odlučila sam odabrati lokalnoga vodiča koji informira turiste o popularnoj televizijskoj seriji *Igra prijestolja* koja je jednim dijelom snimana u Dubrovniku i okolini. Nakon sudjelovanja u turi i promatranja interakcije grupe i vodiča, dobila sam širu sliku reprezentacije Dubrovnika kroz *Igru prijestolja*. Bilješke su mi pomogle u stvaranju i pisanju deskriptivnog rezultata istraživanja.

Pripremajući se na odlazak na teren, provela sam neko vrijeme istražujući relevantnu literaturu o turizmu i filmu te sam analizirala rade druge drugih autora kako bih pripremila pitanja koja sam koristila tijekom neformalnoga razgovora sa svojim sugovornikom, odnosno turističkim vodičem. Pomoglo mi je u boljem razumijevanju koncepta filmskog turizma i utjecaja na turističku ponudu destinacije. Neformalnim ležernim razgovorom otvorila sam teme unaprijed pripremljenim pitanjima i stekla dublje razumijevanje o temi. Nisam se strogo držala pitanja, već su mi služila kao smjernice za usputni razgovor, a odgovore sam pisala u obliku natuknica koje sam naknadno pretvorila u rečenice. Bilježila sam svoja opažanja i osjećaje. Težila sam spontanoj konverzaciji u kojoj je sugovornik bio usmjeren prema nizu tema o kojima može slobodno pričati (Potkonjak 2014: 72). Na početku razgovora otkrila sam koliko dugo se vodič bavi ovim poslom te smo lagano došli do teme usporedbe trenutne s prijašnjim sezonom. Tijek razgovora opisan je u šestom poglavljju „Tura *Igra prijestolja*“. Tijekom istraživanja stvorila sam fotografije koje sam priložila u ovom diplomskom radu kako bih vizualno prikazala iskustvo s turističkim vodičem.

Dubrovnik je zahvaljujući snimanju serije dobio mogućnost turističkoga razvoja. Kako bih što preciznije prikazala reprezentaciju Dubrovnika kroz predmetnu seriju, odlučila sam iskoristiti različite istraživačke metode koje podrazumijevaju: relevantnu literaturu, terensko istraživanje i neformalni razgovor. Njihovom analizom pokušat ću objasniti početnu tezu rada.

4. IGRA PRIJESTOLJA U DUBROVNIKU

Srednjovjekovna vizura grada Dubrovnika zainteresirala je veliku produkcijsku kuću HBO te im je poslužila kao dobra lokacija za snimanje serije *Igra prijestolja*. Dubrovnik je smješten na samom jugu Hrvatske na obali Jadranskog mora. Okružen je starim gradskim zidinama iz 13. stoljeća u kojima se nalaze gotičke i renesansne znamenitosti. Zbog svoj povijesnog značaja i bogate kulturne baštine, Dubrovnik svake godine privlači brojne turiste iz svih krajeva svijeta.

Jedan od glavnih razloga zbog kojih je Dubrovnik privukao još veći broj turista izvan navedene bogate ponude je taj što *Igra prijestolja* ima značajno veliku internacionalnu grupu obožavatelja. Serija je postala vrlo uspješna odmah nakon prvog prikazivanja, a atrakcije koje se pojavljuju potakle su potencijalne turiste na odluku o putovanju u Hrvatsku i Dubrovnik.

Serija *Igra prijestolja* temeljena je na serijalu knjiga Georgea R.R. Martina *Pjesma leda i vatre* iz 1996. godine. Riječ je o kombinaciji fantazije i drame koja priča priču o plemićkim obiteljima koji se bore za glavno prijestolje dok im veća prijetnja dolazi sa sjevera i dalekog istoka zemlje. Seriju su za HBO kreirali David Benioff i D.B. Weiss 2011. godine. Nakon emitiranja prve sezone početkom 2011. godine, producenti su promijenili pojedine lokacije snimanja i tako s Malte prešli u Hrvatsku. Dubrovnik je od druge sezone, pa sve do zadnje koja je emitirana 2019. godine bio najvažnije mjesto, glavni grad u kojem se nalazi čuveno željezno prijestolje. Ostale lokacije na kojima je snimana serija su Island, Sjeverna Irska, Škotska, Španjolska i Sjedinjene Američke Države (Rappas et al 2020: 3).

Radnja *Igre prijestolja*² odvija se u Westerosu i Essosu, izmišljenim svjetovima u kojima se nalaze kraljevi, zmajevi i magija. Riječ je o nekoliko plemenitih obitelji koje žive okruženi golemlim ledenim zidom koji ih štiti od vječne zime sa sjevera. Stvaraju se napetosti između plemićkih kuća, što na kraju dovodi do otvorene borbe za prijestolje. U isto vrijeme prijeti im zima koja dolazi i sa sobom donosi čudovišta sa sjevera koja prijete stanovnicima Westerosa i Essosa. Radnja je kompleksna i uključuje broje protagonisti koji umiru tijekom serije. Osim intriga i političkih spletki, naglasak je stavljen na borbu za moć, odnosno željezno prijestolje.

Dubrovnik je postao popularna turistička destinacija za ljubitelje hit serije *Igra prijestolja*. Snimljeno je nekoliko ključnih scena u gradu, koristeći arhitekturu i povijesne znamenitosti kao pozadinu za izmišljeni svijet Westerosa. Upravo zbog toga, Dubrovnik je postao poznat kao

²HBO Game of Thrones <https://www.hbo.com/game-of-thrones> (datum pristupa: 03.02.2023.)

glavni grad Westerosa odnosno kao Kraljev Grudobran. Posjetiteljima Dubrovnika zanimljive su lokacije na kojima je snimana serija, a jedna od najprepoznatljivijih je tvrđava Lovrijenac koja je u seriji poznata kao Crvena tvrđava.³ Smještena na stjenovitoj litici s pogledom na Jadransko more poslužila je u mnogobrojnim epizodama i različitim scenama tijekom cijele serije. Lokacije unutar zidina Starog Grada također su intenzivno korištene, a nekoliko ključnih scena snimljeno je u uskim ulicama s pozadinom povijesnih znamenitosti i gradskih zidina.

Depken et al (2020: 261) tvrde da iako je Dubrovnik već dugo popularna turistička destinacija, ipak se bilježi porast noćenja nakon prikazanih scena *Igre prijestolja* koje su snimljene na dubrovačkim lokacijama. Porast broja posjetitelja dovodi do povećanja prihoda za lokalne poduzetnike koji se oslanjaju na turizam kao glavni izvor prihoda. Autori (Depken et al 2020: 255) zaključuju kako je vrlo brzo nakon emitiranja epizoda snimljenih u Dubrovniku došlo do vidljivog utjecaja serije na širenje dubrovačke turističke ponude. Osim povećanja broja turista otvorilo se nekoliko prodavaonica robe i suvenira u središtu grada na temu *Igra prijestolja*. Uz tradiocionalne obilaske grada, počele su se uvoditi i ture na temu *Igra prijestolja*. Željezno prijestolje postalo je važan dio turističke ponude Dubrovnika uz ostale povijesne atrakcije.

Autori Tkalec, Zilic i Recher istraživali su na koji način serija utječe na lokalni turizam Dubrovnika u Hrvatskoj te zaključuju da je snimanje serije utjecalo na povećan broj dolazaka turista u Dubrovnik (Tkalec et al 2017: 705). Međutim, stanovnici Dubrovnika izražavaju nezadovoljstvo i zabrinutost zbog prekomjernog dolaska turista, što dovodi do povećanja cijena, ali i šteti povijesnoj baštini.

Autorica Emily Bowyer (2017) u svom članku *The influence of heritage sites as filming locations on tourist's decisions to visit sites and their perceptions of them (case study: Game of thrones)* provodi istraživanje u kojem utvrđuje u kojoj mjeri je iskorištena baština na snimanoj lokaciji potaknula posjetitelje na putovanje. Bowyer (2017: 113) naglašava kako je Dubrovnik dio svjetske baštine s velikim brojem gotičkih, renesansnih i baroknih građevina. Smatra kako obožavatelji serije *Igra prijestolja* mogu proživjeti *deja vu* tijekom posjeta Dubrovniku, zbog toga što su korištene lokacije lako prepoznatljive u stvarnosti. Upravo zbog spektakularne prirode i arhitekture, nije bilo potrebe za specijalne efekte tijekom snimanja koji bi bolje dočarali Kraljev Grudobran. Glavne lokacije koje su se koristile za snimanje scena su: Ulica Sv. Dominika, tvrđava Minčeta, ulaz Pile, tvrđava Lovrijenac itd. Bowyer (2017: 116) je u

³Geek.hr <https://geek.hr/e-kako/zabava/izgledaju-lokacije-u-hrvatskoj-kojima-se-snima-serija-game-of-thrones/> (datum pristupa: 03.02.2023.)

svom istraživanju otkrila da je Dubrovnik i prije snimanja *Igre prijestolja* bio posjećen u velikom broju. Zaključno navodi da iako je serija utjecala na odluku potencijalnih turista o putovanju, jednako su zainteresirani i za povijesne atrakcije kao i za lokacije snimanja *Igre prijestolja*.

S obzirom na to da je popularnost *Igre prijestolja* pomogla u jačanju turizma u Dubrovniku, Turistička zajednica grada Dubrovnika je 2015. godine pokrenula turu s vodičem koja vodi posjetitelja u obilazak ključnih gradskih lokacija snimanja.⁴ Obilazak je osmišljen kako bi zadovoljio obožavatelje serije, a vode ga stučni vodiči koji pružaju informacije iza kulisa o produkciji serije i lokacijama snimanja. Kako bi privukli posjetitelje, turističke agencije promoviraju vodiče s rutama i kartama s posebno istaknutim mjestima snimanja.

Tina Šegota (2018) u svom članku *Creating (extra)ordinary heritage through film-induced tourism: The case of Dubrovnik and Game of Thrones* bavi se ispreplitanjem kulturne baštine s filmom. Budući da je zadatak turističkih vodiča tumačenje koje izravno utječe na zadovoljstvo i iskustvo posjetitelja (Šegota 2018: 4), turistički su vodiči od ključne važnosti. Oni su također zaduženi prenijeti osjećaj mjesta, dati savijete koja mjesta posjetiti, a koja izostaviti. Iz svog istraživanja zaključila je da tematske ture *Igre prijestolja* vode vodiči koji su pravi, strastveni obožavatelji same serije. Nerijetko su to osobe koje su sudjelovale u stvaranju *Igre prijestolja*, odnosno bile su statisti prilikom snimanja. Prenošenjem osobnoga iskustva sudjelovanjem u snimanju serije, turisti dobivaju jedinstveni izvještaj iz prve ruke (Šegota 2018: 6).

Kao što je prethodno navedeno, serija *Igra prijestolja* koju su kreirali David Benioff i D.B. Weiss 2011. godine, snimana je i na poznatim dubrovačkim lokalitetima. Iako je Dubrovnik i prije snimanja serije bio popularno turističko odredište, može se uočiti kako je snimanje doprinijelo povećanu broju posjetitelja. Nastojeći iskoristiti popularnost serije, Turistička zajednica grada Dubrovnika pokrenula je turu pod nazivom *Igra prijestolja* kojom se nastoji prikazati kulturna baština Dubrovnika kroz samu seriju.

⁴Turistička zajednica grada Dubrovnika
https://tzdubrovnik.hr/get/vijesti/62451/dubrovnik_predstavljen_mrezi_spanjolskih_teritorija_snimanja_igre_priestolja.html (datum pristupa: 16.03.2023.)

5. REPREZENTACIJA DUBROVNIKA KROZ ANALIZU DISKURSA

Analiza diskursa u ovom radu uključuje analizu internetskih turističkih promotivnih materijala odnosno ponuda stručno vođenih tura na temu *Igre prijestolja*. Pronašla sam teme koje se ponavljaju i jezične obrasce koji se koriste za privlačenje potencijalnih posjetitelja. Istražila sam kako je u tom kontekstu Dubrovnik reprezentiran i koliko je *Igra prijestolja* utjecala na formiranje slike Dubrovnika.

Iako turisti mogu sami istraživati lokacije na kojima su snimljene scene u seriji *Igra prijestolja*, na internetu se mogu pronaći razne organizirane ture turističkih agencija koje nude obilaska unutar zidina, ali i u okolini grada. Pretražujući Internet, naišla sam na članke različitih tematika, primjerice o lokacijama snimanja u Dubrovniku, o izletima i turama na temu *Igra prijestolja*, i o povećanju popularnosti Dubrovnika odnosno o povećanju broja turista koji dolaze u Kraljev Grudobran. Na internetskoj stranici *Viator*⁵, koja služi za promoviranje turističkih ponuda, pronašla sam 62 izleta koja u svom naslovu sadržavaju riječ *Igra prijestolja*. S obzirom na to da je riječ o stranoj platformi za oglašavanje, pretraga i rezultati pretrage su na engleskom jeziku.

Unutar prve kategorije nalazi se 20 turističkih ponuda koje sam svrstala zbog sličnosti naziva u istu kategoriju. Naslovi uključuju riječi *Igra prijestolja*⁶, obilazak⁷ i Dubrovnik. Sve ponude spominju Dubrovnik kao grad u kojem se odvijalo snimanje *Igre prijestolja*, a posebno se ističe korištenje stare gradske jezgre kako bi se predstavio Kraljev Grudobran odnosno izmišljena prijestolnica Sedam kraljevstava. Svaka ponuda promovira vođenu pješačku turu s lokalnim vodičem stručnjakom ili profesionalnim licenciranim vodičem. Cilj obilaska je posjetiteljima pokazati značajna mjesta snimanja na kojima im vodiči pružaju informacije vezane uz produkciju serije i priče koje su se događale iza kulisa. Neke ponude naglašavaju i uključene insajderske informacije i zanimljivosti te na taj način pokušavaju privući obožavatelje jedinstvenim sadržajem koji nije dostupan na drugim turama stvarajući posebno i jedinstveno iskustvo. U obilascima je naglašeno kako se posjećuju stvarne lokacije korištene tijekom snimanja serije, te se prikazuju znamenitosti koje su se pojavile u seriji. Često se opisuje kako sudionici imaju priliku hodati stopama svojih omiljenih likova. Naglasak je stavljen na tvrđavu

⁵Viator URL: <https://www.viator.com/searchResults/all?text=Dubrovnik+game+of+thrones> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶Eng. „Game of Thrones“

⁷Eng. „Walking tour“

Lovrijenac, vrata od Pila i otok Lokrum. Iako se ne nalazi u samom naslovu ponude, neke od njih u tekstu naglašavaju kako sudionici imaju priliku vidjeti i slikati se s replikom željeznog prijestolja na kraju ture. Osim fotografiranja kraj željeznog trona, obilasci nude mnoštvo prilika za fotografiranje na poznatim lokacijama snimanja, omogućujući sudionicima da zabilježe svoje trenutke sa ture *Igre prijestolja*. Obilasci su dostupni na engleskom jeziku, međutim neki nude i na njemačkom jeziku, što ukazuje na uključivanje međunarodnih obožavatelja serije.

Unutar druge kategorije svrstano je devet ponuda koje promoviraju privatnu turu *Igra prijestolja* u Dubrovniku. Ture se fokusiraju na posjet lokacijama snimanja i nudi se privatno, personalizirano iskustvo za ljubitelje serije. U naslovima kao i u tekstu naglašava se ekskluzivnost individualizirane ponude. Fokus se stavlja na iskustvo koje je prilagođeno željama posjetitelja. Primarna ciljana publika su entuzijasti *Igre prijestolja* jer je jezik u ponudama prilagođen takvoj skupini odnosno koriste se česte reference na seriju i kultne scene. Ponude naglašavaju kako obilasci omogućuju fotografiranje na stvarnim mjestima snimanja. Jedna od lokacija koju posjetitelji mogu vidjeti je i mjesto gdje je kralj Joffrey ubijen na svom vjenčanju. Također spominje se i njegova majka Cersei kao i Crvena tvrđava u kojoj je živjela kraljevska obitelj. Na sve lokacije posjetitelji idu u pratnji stručnoga i iskusnoga vodiča koji detaljno poznaje priče iza kulisa i pruža informativno iskustvo. Dubrovnik s okolicom opisuje se kao krajolik koji oduzima dah. Posebno se naglašava panoramski pogled s tvrđave Lovrijenac na grad, a grad je prikazan kao mjesto slikovite ljepote koje je jednako zadržavajuće kao što je predstavljeno i u seriji.⁸ Također, opisuje se da je Dubrovnik destinacija koja se mora posjetiti jer je riječ o glavnom gradu zvanom Kraljev Grudobran. U nekoliko ponuda naišla sam na povezanost fikcije i povijesti u istoj rečenici. Primjerice ove privatne ture nude obilске lokacije na kojima je snimana serija gdje će se dati više informacija ne samo o sceni koja je na tom mjestu snimana, već i o važnosti te lokacije u stvarnom životu kroz povjesni pregled. Povjesni značaj grade se naglašava kroz spominjane znamenitosti poput gradskih zidina, tvrđave Lovrijenac i Onofrijeve fontane. U ponudama se ističe srednjovjekovni grad Dubrovnik koji je opasan zidinama, ističući njegov status na UNESCO-ovom popisu.⁹

Treća kategorija sadrži ukupno tri turističke ponude koje u svom naslovu uključuju vožnju brodom. Privatnim izletima brodom omogućuje se posjetiteljima istraživanje lokacija na kojima je snimana serija *Igre prijestolja* iz morske perspektive. Takva vrsta obilaska predstavljena je

⁸Eng. „Dubrovnik Old Town is breathtaking, just like panoramic views from Fort Lovrijenac over the town.”

⁹Eng. „Wander through the UNESCO-listed old town with your private guide to discover sites such as Lovrijenac Fortress and the Walls of Dubrovnik, and gain intimate insight into their role in the award-winning series.”

kao posebno i ekskluzivno iskustvo gdje posjetitelji dolaze do lokacija koje su nedostupne drugima.¹⁰ Navodi se da je tijekom ture prisutan stručni lokalni skiper koji je radio na setu te će posjetitelji dobiti insajderske informacije i priče iza kulisa. Naglašava se i slikovita priroda koja potiče na fotografiranje i bilježenje nezaboravnih trenutaka. Panoramski izlet brodom pruža posjetiteljima impresivan i zadivljujući pogled na Dubrovnik i njegove srednjovjekovne zidine.¹¹ Kako bi se privukla pozornost entuzijasta serije, koristi se kombinacija naziva stvarne lokacije u Dubrovniku i lokacije koja je bila prikazana u seriji. Primjerice povezuje se jezuitsko stubište sa hodom srama, a Crvena tvrđava je zapravo dubrovački Lovrijenac koji je predstavnik impresivne arhitektonske znamenitosti. Otok Lokrum koji se nalazi u neposrednoj blizini stare gradske jezgre služio je kao scena u kojoj je Majka zmajeva¹² boravila u jednom od svojih putovanja. Dubrovnik i njegova prirodna ljepota opisani su kroz mogućnost ronjena u kristalno čistom Jadranskom moru i njegovim špiljama. Na taj način Dubrovnik nije predstavljen samo kao odredište povezano s *Igram prijestolja*, već se nudi i njegovo bogatstvo prirodnih obilježja u kojima se može uživati.

U četvrtoj kategoriji nalaze se tri ponude tura koje uključuju otok Lokrum. U opisima ponuda naglašava se kako se ova tura razlikuje od ostalih upravo zbog toga što se izlazi izvan gradskih zidina do otoka Lokruma, koji u seriji predstavlja mjesto Qarth. Ture su predstavljene kao jedinstvene zbog toga što nude sjedenje na izvornom željeznom tronu koji se koristio tijekom snimanja serije. Uz profesionalnog vodiča koji informira o ključnim trenutcima serije, poboljšava se cjelokupno iskustvo posjetitelja. Fraze poput „istražite Dubrovnik i otok Lokrum kako biste vidjeli lokacije snimanja *Igre prijestolja*“¹³ naglašavaju značaj Dubrovnika kao mjesta radnje serije. Spominju se konkretne lokacije kao što je tvrđava Lovrijenac koja u seriji predstavlja Crvenu tvrđavu. Tvrđava je istaknuta kao ključna lokacija u seriji, a spomenuti Stari Grad je referenca na dubrovačku povjesnu gradsku jezgru. Otok Lokrum opisan je kao očaravajući i nudi sudionicima priliku da istraže čarobnu zemlju Qarth. Ispreplitanjem značajnih lokacija iz stvarnog svijeta i iz fikcije, pojačava se slika Dubrovnika kao odredišta za obožavatelje serije i povijesti.

U svom naslovu, ponude u petoj kategoriji naglašavaju obilazak replike željeznog prijestolja. Narativ ponuda usredotočen je na obilaske s vodičem uz kojeg se istražuju mjesta snimanja

¹⁰Eng. „Go where others can't and explore all the GOT filming locations accessible by boat, including Lokrum Island and Hotel Belvedere.“

¹¹Eng. „...stunning view of the old city that was a backdrop to several plots...“

¹²Daenerys Targaryen

¹³Eng. „Explore Dubrovnik and Lokrum Island to see Game of Thrones filming locations.“

serije u Starom Gradu. Vodići su prikazani kao lokalni obožavatelji predstavljajući ih kao autentične izvore informacija jer daju insajdersko znanje i priče iza kulisa. Unutar ovih tura nudi se i neka vrsta opipljivoga iskustva odnosno nudi se mogućnost fotografiranja na željeznom prijestolju. Dubrovnik je predstavljen kao odlična pozadina za fotografiranje nezaboravnih trenutaka. Vizualna privlačnost grada potiče posjetitelje da stvore trajna sjećanja putem fotografije. Dubrovnik je promoviran kao destinacija za entuzijaste *Igre prijestolja* koji u obilasku mogu vidjeti stvarne gradske atrakcije i usporediti ih s fiktivnim. Spominju se znamenitosti kao što je tvrđava Lovrijenac ili Vrata od Pila koje su snažno povezane s fiktivnim svijetom prikazanim u seriji. Fraze poput „otkrijte najbolje gradske lokacije za snimanje¹⁴“ ili „maksimalno iskoristite vrijeme u Dubrovniku¹⁵“ ukazuju na to da je Dubrovnik grad s višestrukim atrakcijama koje treba istražiti i u povjesnom kontekstu, ne samo fiktivnom unutar konteksta *Igre prijestolja*.

U šestoj kategoriji nalazi se 15 ponuda koje u svom naslovu kombiniraju povijesti i fikciju. Posjetitelji mogu steći uvid u povjesni značaj grada Dubrovnika, ali i upustiti se u priče vezane za snimanje *Igre prijestolja*. Riječ je o personaliziranim i privatnim turama s prisutnošću iskusnoga lokalnog vodiča koji dijeli povjesni kontekst, ali i informacije iza kulisa tijekom snimanja serije. Sudionicima se na taj način nudi dublje razumijevanje Dubrovnika i njegove povezanosti s *Igom prijestolja*. Obećavajući uvid u dubrovačku povijest, kulturnu baštinu i proces snimanja serije, nudi se spoj obrazovanja i zabave. Upravo zbog toga ture su namijenjene raznolikoj publici, uključujući obožavatelje *Igre prijestolja* i ljubitelje povijesti. Spajanjem fikcije i stvarnosti, posjetitelji istražuju prepoznatljive lokacije *Igre prijestolja* unutar povjesnog konteksta grada. Dubrovnik se prezentira kroz bivšu Dubrovačku republiku, ali i kao član UNESCO-ove svjetske baštine. Rečenice poput „naučit ćete najintrigantnije priče o povijesti Dubrovnika, a napravit ćemo i poveznicu s pričom iz *Igre prijestolja*¹⁶ ili „upoznajte se s legendarnom dubrovačkom poviješću i posjetite brojna mjesta snimanja *Igre prijestolja...*“¹⁷ pozivaju sudionike na istraživanje gradskih povjesnih znamenitosti uz poveznicu s *Igom prijestolja*.

¹⁴Eng. „(...)discover the city's top filming locations.“

¹⁵Eng. „(...)Maximize time in Dubrovnik.“

¹⁶Eng. „You will learn the most intriguing stories about the history of Dubrovnik as well, and we will make some great connections with the Game of Thrones story.“

¹⁷Eng. „Learn about Dubrovnik's storied history and visit a number of Game of Thrones filming locations (...)“

Sedma kategorija uključuje pet ponuda s panoramskim obilaskom. Ovim turama ističu se dva glavna iskustva obilaska, a to su pješačka tura *Igre prijestolja* i panoramski obilazak Dubrovnika. Ove su ture osmišljene kako bi posjetitelji promatrali Grad iz više perspektiva. Pješačenjem, vožnjom brodom, vožnjom autom ili avionom mogu se otkriti ključne lokacije koje su se koristile u *Igori prijestolja*, ali i fotografirati slike za pamćenje. Lokalni vodiči su strastveni i predani svom poslu te nude priče iza kulisa uz koje posjetitelji mogu istraživati skriveno dragulje Dubrovnika. Ture su ekskluzivne jer se obilazi u manjim grupama s ograničenim brojem sudionika te samim time su i personalizirane. Dubrovnik je kroz tekstove predstavljen kao Kraljev grudobran¹⁸, a uz njega se još spominje i tvrđava Lovrijenac, ali i lokacije van grada Dubrovnika kao što su Trsteno ili Srđ.

U osmoj kategoriji naslovi triju ponuda uključuju iganje igara tematski vezanih za *Igre prijestolja*. Ponude ovih tura bitno se razlikuju od prethodnih jer potiču sudionike na igru zagonetkama i izazovima. *Escape room*¹⁹ osmišljen je za široku publiku, obožavatelje serije, ali i one koji nemaju prethodno znanje o *Igori prijestolja*. Igra koja se odvija preko mobitela poziva sudionike na aktivno sudjelovanje, tako što će dobivanjem određenih savjeta obići kulturne znamenitosti grada Dubrovnika i pronaći blago. Riječ je o jedinstveno osmišljenoj priči koja potiče sudionike da uče o povijesnim osobama poput Marina Držića ili značajnim lokacijama kao Onofrijeva fontana ili Etnografski muzej. Ponude sugeriraju sudionicima kako mogu učiti o kulturi i baštini Dubrovnika i njegovo ulozi u *Igori prijestolja* kroz igru.

Zaključno, Dubrovnik je popularna turistička destinacija, poznata po svojoj bogatoj povijesti, arhitekturi i mediteranskoj klimi. Stekao je značajnu popularnost među obožavateljima serije *Igra prijestolja* zbog svoje istaknute uloge kao mjesto snimanja fiktivnoga grada Kraljev Grudobran. Širenjem turističke ponude i okretanjem filmskom turizmu privlače se novi posjetitelji, odnosno obožavatelji serije. Profesionalno vođeni obilasci koji su osmišljeni na temu *Igre prijestolja* pružaju novi jedinstveni pogled na grad. Dubrovnik postaje popularno odredište ljubitelja serije. Turistički vodiči pružaju sveobuhvatno znanje o seriji prikazujući specifične lokacije snimanja unutar Dubrovnika te pružaju uvid iza kulisa o tome kako su scene snimane. Osim prikaza lokacija na kojima je snimana *Igra prijestolja*, postoje ture u kojima vodiči pružaju povijesni kontekst i informacije o samom Dubrovniku. Ističe se bogata povijest grada, arhitektura i kulturni značaj ne samo u prošlosti već i u sadašnjosti. Kulturni i povijesni

¹⁸Eng. „See Dubrovnik (or, as many know it, King's Landing)(...)“

¹⁹Hrv. „Soba za bijeg“

značaj Dubrovnika istaknut je kroz reference na tvrđavu Lovrijenac, Onofrijevu fontanu, gradske zidine, Vrta od Pila, Marina Držića i dr. Ture ukazuju na vezu između dubrovačke prošlosti iz stvarnog svijeta i prikaza Dubrovnika kao Kraljevog Grudobrana. Takvim obilascima cilj je stvaranje dubljega razumijevanja kulturnoga i povijesnoga značaja Dubrovnika. Istiće se zadržavajući krajolik i arhitekturu Dubrovnika naglašavajući njegovu vizualnu sličnost s fiktivnim gradom u seriji. Dubrovnik je također prikazan kao zabavno mjesto koje nudi uzbudljive i izazovne igre za široku publiku. Predstavljen je kao obiteljsko odredište gdje posjetitelji različitih uzrasta mogu uživati u avanturi na temu *Igre prijestolja*. Sudionici se mogu baviti fiktivnom pričom i znamenitostima grada iz stvarnog života kroz interaktivne igre. Dubrovnik je predstavljen kao destinacija koju obožavatelji *Igre prijestolja* moraju posjetiti kako bi stekli jedinstveno, impresivno i edukativno iskustvo.

6. TURA *IGRA PRIJESTOLJA*

Kako bih otkrila na koji način je Dubrovnik reprezentiran kroz specifičnu turističku rutu, odlučila sam dogovoriti s poznanikom vodičem datum i vrijeme kada će se priključiti turi *Igre prijestolja* koju on vodi. Dogovorili smo se za turu u četvrtak, 29. 9. 2022. koja počinje u 11 sati ispred Onofrijeve fontane. Na mrežnoj stranici Dubrovnik *walking tours*²⁰ turističke agencije Doživljaji Mediterana pronašla sam korisne informacije o terminima tura (9:30, 11:00 i 16:00 sati) i cijeni ulaznice (150 kn). Također je otkriveno da karta ne uključuje ulaznicu za tvrđavu Lovrijenac, već se ona kupuje dodatno ili je pokrivena kupnjom Dubrovnik Card-a ili ulaznice za Dubrovačke zidine. Lokacije koje će se posjetiti u tom dvosatnom vođenju između ostalog su tvrđava Lovrijenac, park Gradac i Jezuiti. Stručni vodič vodi obilaske s knjigom snimaka zaslona iz serije kako bi pokazao što se točno gdje dogodilo.

S vodičem ture *Igra prijestolja* našla sam se ispred Velike Onofrijeve fontane jednoga oblačnog četvrtka. Došla sam prva, 20 minuta prije dogovorenog polaska. Tura treba početi u 11 sati, a moj vodič već lagano cupka nogama jer je naviknuo da uvijek netko od sudionika kasni. Objašnjava mi da se karte mogu kupiti online, a s obzirom na to da je riječ o turi *Igre prijestolja* koja uključuje i tvrđavu Lovrijenac, potrebno je dodatno kupiti i kartu za ulazak u tvrđavu. Postoji i mogućnost besplatnog ulaska ako gost posjeduje kupljenu kartu za ulazak na Dubrovačke zidine ili ako je kupio Dubrovnik Card. Doznala sam da su ture osmišljene već 2013. godine, a moj sugovornik se zaposlio 2018. godine. Većina agencija promovira se na raznim platformama kao što su *Tripadvisor*, *Get your gide* ili *Viator* te na vlastitim mrežnim stranicama. Uz virtualne platforme koriste se i razni lokalni kanali prodaje primjerice hoteli, aerodromi i štandovi na kojima su izloženi promotivni materijali. Vodič smatra da je broj posjetitelja prije i sada podjednako velik te ne primjećuje drastičan pad, već sasvim suprotno, ukazuje mi da su brojke posjetitelja čak u malom postotku i veće nego prije korona krize. Smatra kako je veliki broj ljudi pogledao *Igru prijestolja* u periodu karantene pa se stanje nakon korona krize uravnotežilo, odnosno nije došlo do pada brojki. Rekordan broj sudionika 2019. godine na polaznom vremenu u 11 sati bio je 126 osoba, dok su ove 2022. godine uspjeli uhvatiti brojku od 130 osoba u istom polaznom vremenu. Jutarnja tura koja kreće u 11 sati je najposjećenija i tu u pravilu kreću 3 do 4 vodiča. Polazna vremena u 9:30 i u 16 sati su manje posjećena. Broj vodiča se određuje ovisno o najavi broja posjetitelja za taj dan. Prateći online rezervacije dodaje

²⁰Dubrovnik Game of Thrones Tour URL: <https://www.dubrovnik-walking-tours.com/scheduled-tours/game-of-thrones-scheduled-walk/> (datum pristupa 02.10.2022.)

se 15 – 20 posto veći očekivani broj polaznika jer se trebaju uračunati i karte kupljene fizički. Sugvornik smatra da se pred i poslije sezona više ne mogu razlučiti od sredine sezone. Iako smo se mi našli krajem rujna, vodič smatra da se kraj sezone još uvjek ne nazire. Po njegovom mišljenju ne postoji tura koja je propala.

Počinju pristizati sudionici obraćajući se vodiču koji u rukama drži lako uočljivi crveni kišobran na kojem piše „Dubrovnik walking tours“. Na mjestu susreta nalaze se i drugi vodiči iz iste agencije koji čekaju na svoje goste, a mi se stalno pokušavamo odvajati od tih drugih grupa. Tri grupe osim naše ići će na istu turu u isto vrijeme kao i mi. Svaka grupa ima između 15 i 20 sudionika. U mojoj grupi su: samac od tridesetak godina, mladi par koji ima između 25 i 30 godina, par od 30 do 35 godina, par iz Irske starosti između 35 i 40 godina te par Amerikanaca u mirovini od sedamdesetak godina i petero Indijaca od 30 do 35 godina. Prije no što je tura krenula, vodič je ustanovio prozivkom da nedostaje dvoje ljudi, međutim već je prošlo par minuta iza 11 sati pa je odlučio početi predstavivši sebe i lokacije koje ćemo danas obići u ovom dvosatnom tematskom vođenju. Napominje kako ćemo na kraju ture otići u suvenirnicu koja ima repliku prijestolja, ali da nismo obavezni ništa kupiti, već je to uključeno u cijenu karte. Pričajući o lokacijama, spomenuo je da ovo mjesto na kojem se nalazimo pruža jedinstvenu priliku konzumiranja pitke vode bez naplate. Naime, riječ je o velikoj Onofrijevoj fontani koja ima šesnaest kamenih maskerona iz kojih potječe voda. Fontanu je izgradio Onofrio della Cava u 15. stoljeću. Doznali smo još jednu zanimljivost, a to je da ćemo posljedice popijene vode moći riješiti u zahodu na tvrđavi Lovrijenac koji se također posebno ne naplaćuje, iako se karta za ulazak u tvrđavu mora dodatno platiti. Umirovljeni je Amerikanac znatiželjan kako mi izgovaramo riječ Lovrijenac pa je ponavljaо za vodičem nekoliko puta.

Na vodičev znak grupa je lagano krenula prema Pilama, a ja uočavam kako su se sudionici odjenuli. Većina je u kombinaciji košulje ili haljine s tenisicama za trčanje. Jedino je stariji bračni par bio od glave do pete sportski odjeven. Na putu do Pila, odnosno ispod tvrđave Lovrijenac, Indijci su s profesionalnim kamerama fotografirali sve oko sebe. Kada smo se zaustavili na prvom mjestu, vodič je počeo pričati o velikoj američkoj produkcijskoj kuću HBO koja je po njegovim zaključcima odabrala Dubrovnik kao središte i glavni grad *Igre prijestolja* iz dva glavna razloga. Prvi je razlog porez, a drugi ljepota Dubrovnika u kojem ne treba previše uređivati scene i trošiti novce na digitalne prepravke kadrova. Maltina Medina bila je glavni grad Westerosa u prvoj sezoni serije, no zbog posljedica koje je prouzrokovalo snimanje serije, odlučili su prekinuti ugovor pa se HBO doselio od druge do zadnje sezone u Hrvatsku. Šesta, sedma pa i osma sezona prikazuju sve manje Dubrovnika, a sve više kadrove Španjolske i

Belfasta zbog toga što su s popularnošću serije počele i rasti cijene lokacija snimanja. Iz toga je razloga HBO pronašao način kako uštedjeti i reciklirati do tada snimljeni materijal. Kada smo se spustili na obližnji mul, vodič je pripremio svoju knjigu s fotografijama raznih scena iz serije. Krenuo je objašnjavati što se dogodilo točno da tom mjestu na kojem se mi nalazimo, a uočljivo je bilo da se njegova fotografija ne poklapa u potpunosti sa stvarnošću. Doznajemo da su pomoću zelenog platna za snimanje često nadograđivali Dubrovnik s raznim tvrđavama.

Prilog 1: Primjer promjene vizure Dubrovnika (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

Glavna takva tvrđava naziva *Red Keep*²¹ nalazi se skoro uvijek negdje u daljini kada je riječ o scenama snimljenim u glavnom gradu. Na nekim je mjestima tvrđava Minčeta reciklirana na način da je nadograđena na neko sasvim drugo mjesto na zidinama ili u pozadini nekog kadra. Kako se recikliraju tvrđave, tako se i recikliraju lokacije. Na istim lokacijama snimljeno je nekoliko scena iz nekoliko različitih kutova. Prva ikad snimljena scena u Dubrovniku nalazi se na plaži ispod mosta na Pilama, u kojoj su nadodani razni brodovi u daljini i gdje se vidi tvrđava Lovrijenac zajedno s tvrđavom Minčetom. S obzirom na to da se još uvijek nalazimo na mulu, vodič je zamolio susjednog vodiča da se pomakne sa svojom grupom malo dalje od nas kako se informacije ne bi mijesale. Vodič ukazuje na to da Dubrovnik nije na vrijeme počeo s promoviranjem *Igre prijestolja*. Naglašava kako u tom razdoblju 2011. godine pa nadalje dolazi do masovnog turizma u Dubrovniku. Da bi potkrijepio i dočarao o kakvom je masovnom turizmu riječ, pokazao nam je fotografiju ulaska u staru gradsku jezgru gdje je očita gužva koju su prouzrokovali kruzeri u kombinaciji s turistima koji se nalaze u hotelima i privatnim apartmanima. Vodič nam daje pauzu od nekoliko minuta kako bi fotografirati lokaciju ili

²¹ Hrv. Crvena tvrđava

postavili neko pitanje. Istiće kako nema glupih pitanja, već samo glupih odgovora, a kao primjer daje pitanja iz osobnoga iskustva: jeste li izgradili sve ovo samo za *Igre prijestolja* i što radite sa zidinama kad se završi snimanje? Reakcija grupe je bila pozitivna te su se svi nasmijali, međutim nisu postavili niti jedno pitanje. Nakon što sam fotografirala neka mjesta, priključila sam se ostatku grupe koji je čekao ispod tvrđave Lovrijenac, u blizini stepenica kojima bismo se uskoro trebali popeti. Kada smo se svi okupili, vodič je počeo prepričavati sljedeću scenu. U toj sceni se koristilo nekoliko kaskadera koji su morali skakati s određene visine u plićak mora.

Prilog 2: Ispod tvrđave Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

Vodič nam je objasnio kako stanovnici Dubrovnika tijekom snimanja *Igre prijestolja* nisu bili toliko zaluđeni samom serijom, nisi se odazvao preveliki broj ljudi na audicije. Tek se s vremenom dogodio preokret u kojem *Igra prijestolja* više nije bila samo obična serija. Vodič nam napominje da je Dubrovnik grad stepenica u kojem je bilo jako teško donositi opremu na mjesta snimanja scena. Za to su najčešće bili zaduženi studenti, koji su osrednje plaćeni, ali imali su znanja i iskustva s obzirom na to da su sličan posao obavljali za postavljanje pozornica na Dubrovačkim ljetnim igrama. Imajući to na umu, uputili smo se sporednom ulicom prema tvrđavi Lovrijenac, koja ima blaže i manje stepenice, a koja je većinom poznata samo lokalnim stanovnicima i turistima koji istražuju svaku uličicu.

Prilog 3: Sporedne stepenice do tvrđave Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

S obzirom na to da nas je i na tom putu dočekao pozamašan broj stepenica, vodič je iskoristio proširenje u parku kraj Lovrijenca kako bismo došli do zraka i usput čuli nekoliko zanimljivosti iz osobnog iskustva. Bazirano na činjenici da Dubrovčani i Dubrovkinje u početku seriju nisu doživljavali kao svjetski popularnu seriju, vodič nam je ispričao anegdotu njegovog kolege, koji je za vrijeme prodavanja kajaka na plaži u Pilama video, pričao i slikao se s glavnim glumcima koji su tada bili bez osobnih zaštitara jer njihova popularnost još nije došla do vrhunca. Vodič je također ispričao anegdotu u kojoj se glumac Peter Dinklage poznatiji kao Tyrion napio u noćnom klubu Revelin te nakon toga otišao u hostel City Walls u kojem je zaspao na kauču pored recepcije. Danas kada se posjeti taj hostel može se povući kauča pronaći uokvireni natpis „*Tyrion Lannister slept here, welcome to Kings Landing*²²“. Između ostalog vodič se i osvrnuo na plažu Šulići koja se nalazi s druge strane tvrđave Lovrijenac. Za razliku od plaže u Pilama, ona nema ni približan broj oznaka na društvenim mrežama i uopće nije zanimljiva turistima, iako je to omiljena plaža lokalnih stanovnika, ali nije povezana s *Igrom prijestolja*. Osvrnuo se i na turističke brojke i ostvarena noćenja u prošlom desetljeću s tim da naglašava da je snimanje serije zapravo samo šlag na torti brojkama noćenja. Turizam je postojao i prije *Igre prijestolja*, postojat će i nakon što padne euforija oko cijele serije jer se turizam u Dubrovniku oslanja i na

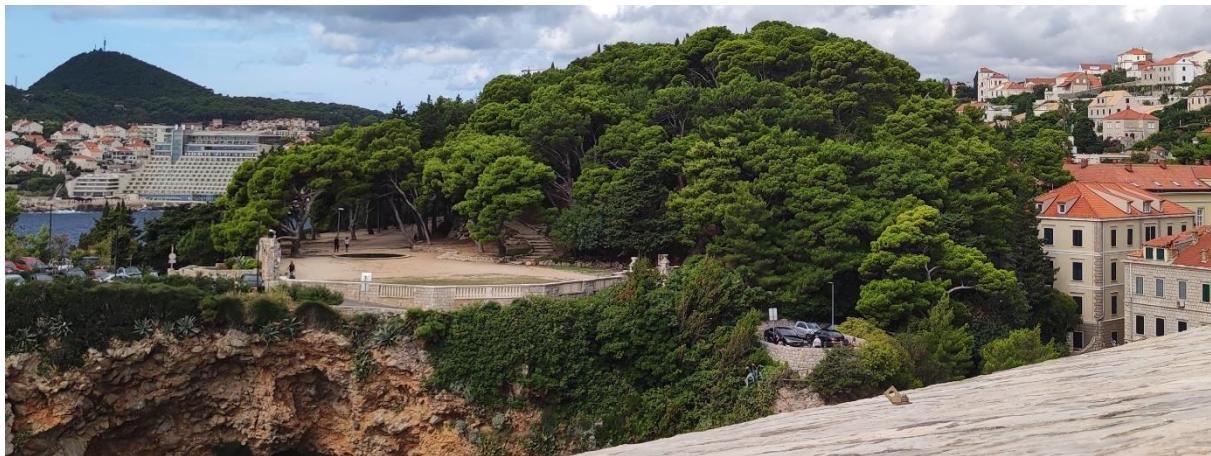
²² Hrv. Tyrion Lannister je spavao ovdje, dobrodošli u Kraljev Grudobran.

svoju povijest, na svakodnevne dolaske kruzera kao i na izlete iz drugih gradova i država ne samo unutar ljetne sezone već i kroz cijelu godinu. Dubrovnik se do sada reklamirao kao destinacija s plažama, morem i suncem, međutim *Igra prijestolja* dodaje neku novu nit i modernost. Prije nego što smo krenuli savladati ostatak stepenica, vodič nas je ponovno upitao imamo li kakva pitanja. Na to se oglasio stari bračni par koji se zainteresirao za povijest i izgradnju tvrđave Lovrijenac. Na putu prema gore vodič je dao kratki povjesni pregled o tvrđavi i dubrovačkoj diplomaciji, a kada smo došli na ulaz sudionici su potražili svoje ulaznice i pokazali ih portiru. Ulaznica mi nije trebala s obzirom na to da sam iz Dubrovačko-neretvanske županije pa samim time ne trebam platiti ulaz. Što se tiče Lovrijenca kao lokaliteta za snimanje, vrlo je pogodan upravo zbog toga što je tvrđava pa je privatno ono što se snima unutar njezinih zidova. Mana ove lokacije je nemogućnost donošenja raznih rekvizita na takvu visinu. Kabeli koji se nalaze na zidovima tvrđave uspješno su sakriveni dodavanjem cvijeća. Ograda koja se nalazi na zidinama je uklonjena uz pomoć kartona i digitalnih prepravaka. Za potrebe snimanja scene pada sa zida visokog nekoliko metara, kaskaderu je omogućen samo lesonit odnosno vrsta tvrdog kartona. Vodič se našalio kako taj kaskader sigurno nema Dubrovnik u dobrom pamćenju. Producenti su se potrudili uzeti maksimum onoga što su pronašli u tvrđavi, pa su tako u kadrovima ostavili bunar, velike starinske željezne svijeće, ali su nespretno ostavili i nešto što im nije potrebno u kadru – križ. Križ uklesan u kamenu se može pronaći u jednoj od scena, a u seriji se ne spominje kršćanstvo.

Prilog 4: Simbol križa na tvrđavi Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

Kada smo se popeli na terasu tvrđave, vodič nam je pokazao u daljini tvrđavu Bokar koja je također korištena za snimanje pojedinih scena. Na njoj su dodane kule kako bi obogatile njezin izgled, kao i na ostatak grada koji se nalazi u pozadini Bokara unutar samih zidina. Kako je HBO nakon nekoliko snimljenih sezona stekao veliku svjetsku popularnost, tako su se i prihodi povećavali, a samim tim i glavni grad *Igre prijestolja*, odnosno Dubrovnik postaje sve veći i veći. U početcima je izgledao vrlo skromno za jedan glavni grad kraljevstva, odnosno vrlo slično stvarnom izgledu Dubrovnika. Sa svakom sezonom proširen je u širinu i visinu. Kada smo se prošetali na drugi kraj terase, vidjeli smo park Gradac kao na dlanu. Ta je lokacija jako popularna upravo zbog toga što je kralj Joffrey u toj sceni umro, a s obzirom da je toliko dobro glumio svoju zločestu ulogu, većina obožavatelja jedva je čekala takav ishod. Lokacija za snimanje je bila odlična, lako dostupna kombijima pa samim time i s više rekvizita. Set je bio zatvoren sa svih strana pomoću zastora.

Prilog 5: Pogled na park Gradac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

Vodič se osvrnuo i na otok Lokrum na kojem su snimane pojedine scene s majkom zmajeva. Lokrum je rezervat poznat po paunovima, a upravo je Daenerys u scenama snimljenim na Lokrumu u svoj okruženju kao ukras imala zlatnu statuu pauna. Vodič je preporučio posjet otoku i dao osnovne povijesne činjenice, međutim nije htio otkriti čuvenu legendu Lokruma, već je rekao gostima da ga posjete i sami je otkriju. Također je podijelio informacije s nama kako doći do stare gradske luke kako bismo se ukrcali na brod i kolika je cijena ulaznice. Vodič nam je dao pauzu od deset minuta i objasnio nam mjesto okupljanja. Ponovno smo bili pozvani postaviti bilo kakva pitanja. Sudionici su se razišli po terasi i fotografirali Dubrovnik ili beskonačno more u pozadini. Tijekom pauze stariji Amerikanac i žena raspitivali su se o novom mostu koji je izgrađen u Hrvatskoj, ali i o mostu koji prelazi preko rijeke Omble. Bili su zainteresirani i za lokaciju kruzera kao i kuda se kreću i koliko je vremenski potrebno za dolazak do Splita. S obzirom na to da im je vodič objašnjavao koje su prednosti novog mosta, jedan od Indijaca upitao je: „*Bosnia is not a part of EU?*“²³. Zbog udaljenosti, ali i naglaska Indijca, pomislila sam da je pitao: „*Bosnia is not a part of you*“²⁴? što me jako zainteresiralo. Budući da sam jasno čula vodičev odgovor, shvatila sam da je ipak spomenuo Europsku Uniju.

Nakon što smo se svi okupili, lagano smo se uputili prema Pilama odnosno gradu unutar zidina. Vodič je napomenuo da pripazimo pri spuštanju stepenicama s obzirom da su dosta istrošene godinama pa samim tim i skliske. Na maloj fontani koja se nalazi na Pilama vodič je pričekao ostatak grupe da se okupi i ponovno napomenuo da možemo napuniti boce pitkom vodom. Amerikanci su iskoristili priliku pa su upitali dodatne informacije o otoku Lokrumu. Vodič im je putem do vrata od Pila ponovno objasnio kako doći do otoka i što mogu tamo vidjeti. Kada

²³ Hrv. Bosna nije dio Europske Unije?

²⁴ Hrv. Bosna nije dio vas (Hrvatske)?

smo se spustili do sljedeće lokacije na kojoj se snimalo više scena, vodič nam je objasnio da je tu na vratima od Pila bilo teško snimati iz više razloga. Scena se snimala u listopadu, dok je grad još uvijek živ i pun turista. Nisu imali mogućnost zatvaranja scene i snimanja u privatnosti. Također, otežana okolnost su bile gužve koje su stvarali turisti, tako da su scene koje su snimljene na toj lokaciji bile kombinirane sa scenama snimljenim na Lovrijencu. Zbog gužve u kojoj smo se mi kao grupa nalazili, vodič nas je zamolio da se okupimo u uži krug, ali i da pripazimo da ne stanemo preblizu zidu s čijeg vrha bi nas mogla usrećiti neka golubica.

Krećući se prema Stradunu, doznajemo kako Stradun nikad nije poslužio kao scena zbog restorana, kafića i suvenirnica koje se tu nalaze. Produciji bi bilo teško, ali i skupo, zatvoriti i prenamijeniti vanjski izgled svake poslovnice ili objekta koji se nalazi u ulici. Snimanje *Igre prijestolja* Dubrovniku je otvorilo vrata prema Hollywoodu i filmskoj industriji. Na Stradunu je ipak snimljena jedna scena u Disneyevom *Star Warsu*²⁵. Scena koja se u realnosti snimala 4 sata bila je na platnu prikazana tek 45 sekundi. Robin Hood snimljen je 2018. godine u Dubrovniku, međutim ni za njega, a ni za *Star Wars* ne postoje tematske ture s vodičem jer nisu stekli dovoljnu popularnost.

Prilog 6: Mjesto snimanja scene za Disneyev „Star Wars“ (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9. 2022.)

Vodič nas lagano uvodi u temu jedne od najpoznatijih scena snimljenih unutar dubrovačkih zidina – *the walk of shame* odnosno hod srama²⁶. Upoznaje nas s aplikacijom koja se može

²⁵ Hrv. Ratovi zvijezda

²⁶Hrv. Hod srama značajan je događaj koji uključuje jednu od glavnih uloga serije - Cersei Lannistar. Ona je optužena za preljub i incest te se njezino suđenje završava tako što je proglašena krivom. Umjesto uobičajene kazne, određen joj je hod srama odnosno javno ponizanje i pokora. Tijekom hoda, prisiljena je gola šetati ulicama glavnog grada, dok za njom zvone zvona, a narod uzvikuje „sramota“ i baca na nju hranu.

preuzeti s interneta, a služi za simuliranje zvuka zvona koje se moglo čuti u spomenutoj sceni. Ulica u kojoj je snimana scena hoda srama ima nekoliko suvenirnica i restorana brze hrane koje prodaju svoje proizvode po nazivu scene. Može se naručiti „Wok of shame“, „Shame burger“ ili „Shamejito“ koktel.

Prilog 7: Jelovnik objekta brze prehrane na Jezuitima (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29. 9.2022.)

Kada smo se uputili prema crkvi Svetog Ignacija gdje je snimana spomenuta scena, zastali smo kraj Orlanda kako bi nam vodič pobliže objasnio na koje načine je Dubrovnik korišten kao inspiracija za posljednje dvije sezone u kojima su na grad Belfast nadogradili dio Dubrovnika. Sličnosti su na oko vidljive, a razlike su u balkonima koji su okrenuti prema glavnoj ulici, a to se u Dubrovniku ne može pronaći. Tlo glavne ulice nije popločano, već je blatnjav što čini još jednu razliku od stvarnog Dubrovnika. Od pete sezone serije pa do njezinog završetka, lokacije u Španjolskoj, a pogotovo u Belfastu u Sjevernoj Irskoj, preuzele su veliku ulogu u predstavljanju glavnog grada *Igre prijestolja*. S obzirom da je Dubrovnik povisio svoje cijene najma lokacija, HBO produkcija pronašla je dovoljno slične lokacije na kojima će nastaviti snimati i uređivati scene po potrebama.

Kada smo došli ispod stepenica Jezuita, sudionici su odmah prepoznali da smo na pravom mjestu. Iako je bilo teško organizirati snimanje pored apartmana, restorana i katoličke srednje škole koji se tu nalaze, ipak su novcem uspjeli ostvariti zadani cilj. Restorani i kafići trebali su biti zatvoreni, dok su žice i antene po zidovima prekrivali papirnatim omotom slične boje zida. U pozadini je ponovno dodana poznata Crvena tvrđava, a pomoću zelenog platna su upeterostručili broj ljudi koji se nalazi ispod stepenica Jezuita na Gundulićevoj poljani. Scena

je snimljena za petu sezonu u kojoj Cersei Lannister (Lena Headey) mora hodati gola dok je izložena zlostavljanu muškaraca i žena koji je gađaju hranom i nazivaju pogrdnim imenima. S obzirom na nezgodnu situaciju u kojoj je žena trebala hodati gola pored 400 statista koji joj viču i gađaju je hranom, tražili su kaskadera koji će to napraviti umjesto originalne glumice. Naime, u tom periodu Lena je u ugovoru potpisala da neće snimati golišave scene, prekrivena je tetovažama po cijelim leđima što bi otežavalo snimanje golotinje, a i bila je u trećem mjesecu trudnoće u kojem si svakako nije htjela priuštiti takvu vrstu stresnoga snimanja. U trenutku spuštanja glumice niz stepenice, u pozadini se vidi natpis kojeg možemo i danas vidjeti na ogradi koja se nalazi na vrhu Jezuitskih stepenica. Riječ je o natpisu „Collegivm Rhagvsinvm“ koji je ostao na sceni neuklonjen. Uz crkvu Sv. Ignacija nalazi se zgrada dubrovačkog učilišta Collegium Ragusinum. Zbog oštećenja prilikom gradnje, zgrada je konačno dovršena 1696. godine. Danas se tu nalazi Klasična biskupijska gimnazija Ruđera Boškovića. Spomenuti natpis, koji je greškom ostao na sceni, služi kao dokaz da je Dubrovnik pravi i jedini glavni grad Kraljevog Grudobrana.

Prilog 8: Natpis „Collegivm Rhagvsinym“ ispred crkve Sv. Ignacija (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik
29.09.2022.)

Nakon što nas je vodič pustio nekoliko minuta kako bismo fotografirali scenu, uputili smo se prema Boškovićevoj ulici u kojoj se nalazi suvenirnica s replikom prijestolja. Sudionicima ove ture pruža se besplatna prilika da se slikaju na tronu, a inače to može svatko napraviti uz nadoplatu ili kupnju suvenira. Upitala sam vodiča smatra li da postoji poveznica stvarnih lokacija Dubrovnika i fiktivnih lokacija iz *Igre prijestolja*, odnosno isprepliće li se povijesna tura s turama *Igre prijestolja*. Po njegovom mišljenju, cijela serija *Igra prijestolja* utemeljena je na nekim povijesnim događajima kojima je dodan element fantastike. Objasnio mi je na koji

način je dubrovačka povijest povezana s *Igrom prijestolja*. Scena „Hod srama“ jedna je on najpopularnijih scena cijele serije, a snimana je u Dubrovniku. Vodič uspoređuje hod srama s javnim sramoćenjem u Dubrovačkoj Republici. Javno sramoćenje odnosno šibanje, žigosanje ili sakaćenje su bili oblici kažnjavanja koji su se prakticirali kao alternativa za novčane kazne. Doznala sam i kako je u povjesnoj turi posjetiteljima interesantna Onofrijeva fontana, sistem dubrovačkog vodovoda, ali i uspješna diplomacija Dubrovačke Republike koja se zahvaljujući upravo tome uspjela održati između velikih sila kao što su Venecija i Osmansko Carstvo. U turi *Igre prijestolja* posjetiteljima je zanimljiva tvrđava Lovrijenac zbog pogleda na grad i raznih bitnih scena koje su se tu odvile. Posjetiteljima su atraktivne i stepenice prema Svetom Ignaciju na kojima se snimala scena „Hod srama“. Na toj lokaciji posjetitelji najčešće imitiraju hod i zvukove koji su se čuli u pozadini. Vodič smatra da je za posjetitelje grada Dubrovnika koji žele vidjeti grad iz više perspektiva pogodnija tura *Igra prijestolja*. Tada ih se izvuče iz prenatrpanih ulica i dobiju šиру sliku o Pilama i Lovrijencu s kojeg imaju čist pogled na Grad. Upitala sam ga događa li mu se često da posjetitelji ture *Igra prijestolja* ispituju o povijesti Dubrovnika kao što je bio slučaj na ovoj turi koju sam posjetila. Objasnio mi je da puno češće dolazi do situacije u kojoj na turi *Igra prijestolja* ispituju o povijesti Dubrovnika. S obzirom na to da on sam kroz vođenje ponekad povuče paralelu između povijesti Dubrovnika i *Igre prijestolja*, posjetiteljima budu zanimljive takve informacije i shvate da i povijest može biti interesantna, a ne samo fikcija. Suprotno tome, na povjesnoj turi su većinom rezervirani za pitanja o *Igru prijestolja*. Zahvalila sam vodiču i pohvalila njegovo stručno i veoma zanimljivo tematsko vođenje.

Sudjelovanjem u turi *Igra prijestolja* stekla sam uvid u ono što se događalo iza kulisa snimanja serije u Dubrovniku. Dubrovnik je zahvaljujući svojoj arhitekturi i povijesti izvrsno poslužio za prikaz fantastičnoga i fiktivnog svijeta koji se tematizira u seriji. U sljedećem ču poglavlju zaključno će prikazati odnos između vlastitih rezultata analize diskursa i promatranja sa sudjelovanjem u turi.

7. ZAKLJUČAK

Temu reprezentiranja Dubrovnika kroz seriju *Igra prijestolja* odabrala sam zbog osobnog iskustva sa snimanjem serije u Dubrovniku. Insajdersko iskustvo potaknulo je moju znatiželju te odlučila sam dublje istražiti navedenu temu. Cilj je diplomskog rada analizom diskursa i promatranjem sa sudjelovanjem ispitati kako je snimanje *Igre prijestolja* oblikovalo reprezentaciju Dubrovnika. Kroz svoje istraživanje i promatranje iz prve ruke želim razumjeti kako je Dubrovnik prikazan posjetiteljima.

Istraživanjem definicija i teorija koje se bave turizmom potaknutim filmskom industrijom, zaključila sam da je riječ o relativno novom, rastućem konceptu koji se može pronaći diljem svijeta. Pojam turizam potaknut filmom korišten je za objašnjenje turizma na koji izravno ili neizravno utječe film, serija, sapunica, crtić itd. Istraživanja otkrivaju kako filmovi i filmske ture imaju moć populariziranja i promicanja turističke destinacije te doprinose razvoju turizma. Film može utjecati na odluku o putovanju i potaknuti osobu da posjeti određena odredišta s ekrana.

Dubrovnik je odavno poznat po svojoj bogatoj kulturno povjesnoj baštini, a snimanje *Igre prijestolja* dalo je novu dimenziju u razvoju turizma. U svom radu bavim se primarnim pitanjima kako je snimanje serije utjecalo na predstavljanje Dubrovnika i na koji način profesionalne ture s vodičima doprinose razvoju turizma i turističkom iskustvu u Dubrovniku. Kako bih odgovorila na pitanje, započela sam s pregledom relevantne literature. Primijenila sam analizu diskursa kako bih razumjela ponude tura koje sam pronašla na internetskoj stanici *Viator*. Terensko istraživanje uključilo je promatranje sa sudjelovanjem i neformalne razgovore s vodičem ture. Kombinacija ovih metoda pridonijela je istraživanju i odgovoru cilja ovog rada.

Srednjovjekovni izgled Dubrovnika zaokupio je pozornost producentske kuće HBO te prepoznat je kao idealna lokacija za snimanje serije *Igra prijestolja*. Zahvaljujući svojoj bogatoj kulturnoj baštini i povjesnom značaju, Dubrovnik je već dugo globalno popularna turistička destinacija na Jadranskoj obali. Osim po Jadranskom moru i mediteranskom ambijentu, poznat je i po dobro očuvanim srednjovjekovnim zidinama i starom gradu koji su uvršteni na popis UNESCO-a. Međutim, ono što je Dubrovnik poguralo do još većeg turističkog značaja jest ogromna međunarodna baza obožavatelja fantastično-dramske serije *Igra prijestolja* temeljene na knjigama Georgea R.R. Martina. Priopovijeda se o plemićkim obiteljima koje se natječu za prijestolje dok im značajnija prijetnja dolazi sa sjevera. Dubrovnik je od druge sezone postao

središnja lokacija odnosno glavni grad poznat kao dom željeznog prijestolja. Utjecaj serije brzo se pretočio u šиру turističku ponudu te se sada mogu pronaći suvenirnice s likovima iz serije, a posjetitelji mogu i rezervirati posebno osmišljenu turističku turu u kojoj se posjećuju lokacije na kojima je serija snimana. Ture je uvela Turistička zajednica grada Dubrovnika i uputila stručnjake i ljubitelje serije da pruže uvid posjetiteljima u produkcije i detalje iza kulisa.

Analizom diskursa otkrila sam na koji način se Dubrovnik kroz turističku ponudu tematskih vođenih tura predstavlja posjetiteljima. Na internetskoj stranici *Viator* pronašla sam 62 ponude tura *Igre prijestolja* koje uključuju vođenje unutar i izvan gradskih zidina. Zaključila sam kako Dubrovnik koristi svoju ulogu lokacije snimanja *Igre prijestolja* kako bi privukao posjetitelje i obožavatelje te im ponudio jedinstveno iskustvo. Turistički vodiči pružaju ne samo znanje o seriji, već i o bogatoj povijesti Dubrovnika. Dubrovnik je predstavljen kao nezaobilazna lokacija za posjet entuzijastima *Igre prijestolja* koji kroz tematske ture mogu učiti i o stvarnom Dubrovniku.

Sudjelovanje u turi *Igra prijestolja* pružilo mi je dobar uvid u to kako je grad predstavljen kroz ovo tematsko vođenje. Vodič je bio dobro upućen u radnju serije te je podijelio anegdote o procesu snimanja na pojedinim lokacijama. Tura je dobro konceptualno organizirana i zanimljiva, s dovoljno dugim pauzama u kojima se može detaljnije diskutirati s vodičem. Tijekom obilaska vodič je objasnio kako privlačnost Dubrovnika počinje i prije *Igre prijestolja* te se Dubrovnik posjećivao zbog svoje bogate povijesti i zanimljive arhitekture. Dok je grad već bio popularno odredište, serija je privukla još obožavatelja. Dubrovnik se tijekom snimanja razvijao na platnu te je s vremenom produkcija proširila prikaz Kraljevog Grudobrana transformirajući izgled samom Dubrovniku što je vidljivo uspoređujući scene iz različitih sezona. Tijekom obilaska vodič je neprimjetno spajao povjesne činjenice sa zanimljivostima *Igre prijestolja* te je takva integracija stvarnih lokacija s izmišljenim obogatila iskustvo posjetitelja. Također, obilazak je omogućio posjetiteljima prizore snimljene unutar dubrovačkih zidina te su kroz takvu perspektivu mogli dublje razumjeti seriju i povjesni značaj grada Dubrovnika.

Zaključno, postavlja se pitanje kako fiktivni svijet *Igre prijestolja* stvara nove prepostavke o Dubrovniku. Turizam Dubrovnika uglavnom se fokusira na povijest Dubrovnika, a snimanje *Igre prijestolja* značajno je utjecalo na razvoj ponude turizma. Serija je privukla velik broj turista u grad, a stručna vođenja pridonijela su razvoju turističke ponude. Turizam u Dubrovniku čvrsto je ustanovljen kroz prikaze povjesne uloge grada stoga ture ne pokušavaju

preoblikovati sliku Dubrovnika za razliku od spomenutog primjera Sjeverne Irske koji turističke ture *Igre prijestolja* koriti kako bi se odmakao od negativnih konotacija vezanih uz ratove i sukobe. Iako se na turama miješaju povijest Dubrovnika i *Igra prijestolja*, naglasak je na tome da je *Igra prijestolja* fikcija i zabava. Uloga tura je ponuditi novu dimenziju koja nudi zabavan turistički sadržaj. Zainteresiranost za Dubrovnik i *Igru prijestolja* ne jenjava ni nakon korona krize jer je broj posjetitelja i dalje visok.

8. POPIS LITERATURE

- Beeton, Sue 2005. *Film-Induced Tourism*. Bristol: Channel View, Multilingual Matter
- Bowyer, Emily 2017. The Influence of Heritage Sites as Filming Locations on Tourists' Decisions to Visit Sites and Their Perceptions of Them. Case Study: Game of Thrones. Santalka: *Filosofija, Komunikacija* 25 (1):110-122.
- Busby, Graham, & Klug, Julia 2001. Movie-induced tourism: The challenge of measurement and other issues. *Journal of Vacation Marketing*, 7 (4): 316–332.
- Depken, Craig. A., Globan, Tomislav, Kožić, Ivan 2020. Television-Induced Tourism: Evidence from Croatia. *Atlantic Economic Journal, Springer; International Atlantic Economic Society*, 48 (2), 253-263.
- Hudson, Simon, Ritchie, J. R. Brent 2006. Promoting Destinations via Film Tourism: An Empirical Identification of Supporting Marketing Initiatives. *Journal of Travel Research*, 44 (4): 387–396.
- Hudson, Simon., Ritchie, J. R. Brent 2006. Film tourism and destination marketing: The case of Captain Corelli's Mandolin. *Journal of Vacation Marketing*, 12 (3): 256–268.
- Khan, Tauhid Hossain, MacEachen, Ellen 2021. Foucauldian Discourse Analysis: Moving Beyond a Social Constructionist Analytic. *International Journal of Qualitative Methods*, 20
- Mannheimer, Emily, Reijndes, Stijn, Brandellerso, Amanda 2022. Game of Thrones tourism and the (re)imagination of the new Northern Ireland. *International Journal of Cultural Studies* 25, 554-569.
- Potkonjak, Sanja 2014. *Teren za etnologe početnike*. Zagreb: Hrvatsko etnološko društvo
- Rappas Celik, Ipek A., Baschiera, Stefano 2020. Fabricating „Cool“ Heritage for Northern Ireland: Game of Thrones Tourism“. *Journal of Popular Culture*, 53 (3), 648-666
- Schiavone, Rosa, Reijnders, Stijn 2020. Fusing fact and fiction: Placemaking through film tours in Edinburgh. *European Journal of Cultural Studies*, 25 (2), 723-739.
- Strielkowski, Wadim 2017. Promoting Tourism Destination through Film-Induced Tourism: The Case of Japan. *Market-Tržište*. 29 (2): 193-203.

Šegota, Tina. 2018. Creating (extra)ordinary heritage through film-induced tourism: The case of Dubrovnik and Game of Thrones. U: *Creating Heritage for Tourism*, ur. Catherine Palmer, Jacqueline Tivers, 115-126. London: Routledge

Torabi Farsani, Neda et al. 2017. Persian literary heritage tourism: travel agents' perspectives in Shiraz, Iran. *Journal of Heritage Tourism*, 13 (5), 381-394.

Tkalec, Martina, Žilić Ivan, Recher, Vedran 2016. The effect of film industry on tourism: Game of Thrones and Dubrovnik. *International Journal of Tourism Research*, 19 (6), 705-714.

Mrežne stranice:

Dubrovnik Game of Thrones Tour URL: <https://www.dubrovnik-walking-tours.com/scheduled-tours/game-of-thrones-scheduled-walk/> (datum pristupa: 02.10. 2022.)

Filmska enciklopedija URL: <https://filmska.lzmk.hr/natuknica.aspx?ID=4173> (datum pristupa: 25.01.2023.)

Geek.hr URL: <https://geek.hr/e-kako/zabava/izgledaju-lokacije-u-hrvatskoj-kojima-se-snima-serija-game-of-thrones/> (datum pristupa: 03.02.2023.)

HBO Game of Thrones URL. <https://www.hbo.com/game-of-thrones> (datum pristupa: 03.02.2023.)

Turistička zajednica grada Dubrovnika URL:
https://tzdubrovnik.hr/get/vijesti/62451/dubrovnik_predstavljen_mrezi_spanjolskih_teritorija_snimanja_igre_prijestolja.html (datum pristupa: 16.03.2023)

Viator URL: <https://www.viator.com/searchResults/all?text=Dubrovnik+game+of+thrones> (datum pristupa: 22.07.2023.)

9. POPIS SUGOVORNIKA

Josip Crnčević, (26.04.1990.), Dubrovnik, datum intervjuja 29.09.2022., u Dubrovniku.

10. POPIS PRILOGA

10.1. Fotografije

Prilog 1. Fotografija – Primjer promjene vizure Dubrovnika (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 2. Fotografija – Ispod tvrđave Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 3. Fotografija – Sporedne stepenice do tvrđave Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 4. Fotografija – Simbol križa na tvrđavi Lovrijenac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 5. Fotografija – Pogled na park Gradac (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 6. Fotografija – Mjesto snimanja scene za Disneyev „Star Wars“ (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 7. Fotografija – Jelovnik objekta brze prehrane na Jezuitima (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

Prilog 8. Fotografija – Natpis „Collegivm Rhagysinym“ ispred crkve Sv. Ignacija (autorica: Tanja Kalinić, Dubrovnik 29.09.2022.)

10.2. Isječci turističkih ponuda na temu *Igre prijestolja* sa internetske stranice *Viator*

Prilog 9. Prva kategorija

Dubrovnik & King's Landing²⁷

Follow in the footsteps of your favorite Game of Thrones characters with this guided group walking tour in Dubrovnik, available in both German and English. You'll see plenty of shooting

²⁷Dubrovnik & King's Landing URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-and-Kings-Landing/d904-72995P5> (datum pristupa: 22.07.2023.)

locations used to film scenes that appeared in the hit television program with a local guide to show you around. See Game of Thrones filming locations in real life. A local guide will lead the way. Tours in German and English are available. Save money and meet fellow travelers with a group tour.

Total Game of Thrones Shore Excursion²⁸

See some of the many Croatian locations used in the filming of Game of Thrones with this private tour. Your local guide will take you around the Old Town and into the Trsteno Arboretum (the gardens of King's Landing) and Fort Lovrijenac, which you may recognize as the Red Keep. You'll also take a boat ride to Lokrum Island and head up to the top of Mount Srd. See Game of Throne filming locations with a local guide Trsteno Arboretum, Lovrijenac, and Lokrum tickets are included Round-trip transportation from your hotel is included. Private tour for just you and your party.

Game of Thrones walking tour²⁹

Immerse yourself in the world of hit TV show "Game of Thrones" on this unique tour. Led by a local guide, this walking tour takes you to some of the most beautiful filming locations of the popular TV series in Dubrovnik's Old Town. Explore the beauty of the locality while hearing behind the scenes stories from the filming of this worldwide phenomenon. End the tour by taking a seat on the Iron Throne yourself! Go behind the scenes with a professional licensed guide. Meet at a convenient central location. Sit on the famed Iron Throne. Witness several filming locations, with plenty of photo opportunities.

Game of Thrones Walking Tour³⁰

Immerse yourself in the world of Game of Thrones on this walking tour of Dubrovnik, the set for the fictional King's Landing. You'll hear behind-the-scenes tales and facts from your guide as you explore, stopping at all the major filming sites to explore and take photos. Enjoy plenty of time to ask questions of your multilingual guide as you travel. 2-hour walking tour of Dubrovnik. Focus on the sites used for filming Game of Thrones. Snap photos of the major film

²⁸Total Game of Thrones Shore Excursion URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Total-Game-of-Thrones-Shore-Excursion/d904-69232P10> (datum pristupa: 22.07.2023.)

²⁹Game of Thrones walking tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Smiley-Game-of-Thrones-walking-tour/d904-69962P48> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³⁰Game of Thrones Walking Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Classic-GOT-tour/d904-3494P9> (datum pristupa: 22.07.2023.)

locations for the fictional King's Landing. Listen to in-depth commentary on production and filming.

Game of Thrones Driving Tour³¹

This driving tour takes visitors outside the city center of Dubrovnik to locations that were used for filming “Game of Thrones,” including those that cannot be seen just by walking from Old Town. Your guide is a devoted GOT fan with experience on the set of this HBO hit series. Minivan pickup and drop-off from your hotel is provided to King’s Landing and Srd Hill. See Dubrovnik locations used in the HBO hit series “Game of Thrones”. A licensed guide and GOT fan with experience on set provides the commentary. Visit areas outside the city center that cannot be reached easily on foot. Get to each filming site with comfort and ease by minivan from Pile Square.

Game of Thrones walking tour³²

Whether you’re a fan of the books or a fan of the series, you’ll enjoy this Game of Thrones themed walking tour in Dubrovnik. Go behind the Walls of Dubrovnik and stroll through the limestone-paved streets of Old Town. As the setting for the show’s fictional “King’s Landing”, this stunning area played host to numerous scenes. Your guide will tell you about both the history of the area and how filming impacted tourism. A great experience for a Game of Thrones fan or history buff. Great for large groups, this walking tour can host 15 people. Explore filming locations from seasons 2 through 7. Pay to enter the Walls and you can explore Old Town after the tour ends.

Total Game of Thrones Experience³³

Dubrovnik famously served as a filming location on HBO’s Game of Thrones, but matching landmarks to their fictional representation can be difficult on your own. Explore the city on a Games of Thrones tour and gain insight into the King’s Landing and Iron Throne filming locations from your guide. Attractions include Fort Lovrjenac, Lokrum Island, Trsteno Arboretum, and Srdj Mountain, for stunning views of Dubrovnik. Discover the filming

³¹Game of Thrones Driving Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Driving-Tour/d904-88187P15> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³²Game of Thrones walking tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-walking-tour/d904-88187P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³³Total Game of Thrones Experience URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Total-Game-of-Thrones-Experience/d904-69232P3> (datum pristupa: 22.07.2023.)

locations for King's Landing and the City of Qarth. Be immersed in Dubrovnik's atmosphere as you explore by foot. Enjoy free time to explore Lokrum Island at your own pace. Convenient drop-off in Dubrovnik included.

Game of Thrones walking tour³⁴

On this, the best Private Game of Thrones experience in Dubrovnik, you will visit the filming locations of Game of Thrones and walk in footsteps of your favourite characters. You can expect behind the scenes details and revelations not available on other tours. I will present you with screenshots from the show at every location, allowing you to compare real-life locations with scenes from the show and to immerse yourself into the King's Landing setting. You will learn about the behind-the-scenes events that occurred during the filming, the relationship that HBO had with Dubrovnik, and much more. You won't be rushed — that means plenty of photo opportunities! Benefit from the more intimate experience of a small-group walking tour. Explore with a guide for illuminating insight into the city and series. A comprehensive itinerary eliminates the need for advance planning. Avoid the daytime heat with departure in the late afternoon.

Game of Thrones Extended Tour³⁵

Tour Dubrovnik like a royal on this Game of Thrones-themed tour of the city. Follow a guide who was directly involved with Game of Thrones filming en route to top Dubrovnik landmarks such as the Lovrijenac Fortress (the filming site of the Red Keep), and play with swords and props from the show—an exclusive experience fans love. This small-group tour is limited to just nine people for a friendly and personalized outing. Dubrovnik Game of Thrones tour via small group. Gain insider perspective by touring with a guide who helped film the series. Play with props and swords and get a free map of Lokrum Island. Fun way for Game of Thrones fans to see top Dubrovnik sites.

Epic Game of Thrones Tour³⁶

³⁴Game of Thrones walking tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-walking-tour/d904-85054P2> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³⁵Game of Thrones Extended Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Extended-Tour/d904-71079P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³⁶Epic Game of Thrones Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Walking-Tour/d904-72995P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Designed for fans of the epic HBO series, this Dubrovnik 'Game of Thrones' tour takes you behind the scenes in Old Town to the filming locations fantastically transformed into King's Landing. Gaze out over Blackwater Bay, dare to step inside the Red Keep, and follow Cersei's walk of shame. Hear inside stories from the set, and feel the weight of the Iron Throne for yourself with a power-hungry photo op. A guide reveals 'Game of Thrones' filming locations in Old Town Dubrovnik. See where some of the show's most memorable scenes were shot. Sit on the Iron Throne, tucked into a hard-to-find shop. Get the inside scoop on production stories and on-set antics.

Game of Thrones Tour³⁷

Discover where the popular HBO series 'Game of Thrones' was filmed in Dubrovnik on this walking tour. Follow your guide to explore the Old Town on foot including top landmarks from Pile Gate to Lovrijenac Fort. Hear stories and gossip from behind the scenes of the filming process. Explore Dubrovnik with a 'Game of Thrones'-themed tour. See landmarks in the Old Town that appear in the TV show. Skip the hassle of navigating and follow your guide. Learn about stories from behind the filming process.

Dubrovnik Shore Excursion: Game of Thrones Tour (City Walls ticket included)³⁸

Immerse yourself in King's Landing, also known as the set in Dubrovnik for the hit HBO show 'Game of Thrones' on this guided tour. Stand in the center of many of the filming locations in the fictional capital of the Seven Kingdoms. With a local guide, hear gossip about the shooting of the series, see important sites such as the staircase where the infamous 'walk of shame' was filmed. This is one shore excursion that any fan of the series should not miss. If you have more time free, upgrade to include a visit to Trsteno Arboretum, the park that features as the King's Landing palace gardens. Explore King's Landing with a local guide on this Viator Exclusive. Hear little-known trivia about the cast and characters like the Starks and Lannisters. Learn of the Battle of Blackwater at Lovrijenac Fortress – it's an experience that can't be booked anywhere else! Covered by Viator's worry-free policy: guaranteed on-time return to your ship.

³⁷Game of Thrones Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Tour/d904-7209P5> (datum pristupa: 22.07.2023.)

³⁸Dubrovnik Shore Excursion: Game of Thrones Tour (City Walls ticket included) URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Shore-Excursion-Viator-Exclusive-Game-of-Thrones-Tour/d904-5360PRTDBGOT> (datum pristupa: 22.07.2023.)

King's Landing Revealed! Game of Thrones Fans 1st Choice in Dubrovnik³⁹

Created specifically for Game of Thrones fans, this tour takes you to several locations of scenes and settings from the hit HBO series. See the body of water that served as Blackwater Bay, climb the steps to the Red Keep, retrace the route of Cerci's walk of shame, and more. At the end of the tour, take photos on a replica of the Iron Throne. Guided tour with a Game of Thrones expert. Small group walking tour. Compare images from the series to the real thing. Take your photo on the Iron Throne.

Full-Day Game of Thrones Tour in Dubrovnik with Local Expert⁴⁰

Dubrovnik was a filming location on HBO's Game of Thrones and it can be pretty tough to coordinate landmarks to their representation in the show on your own. Travel the city on a Games of Thrones tour and obtain valuable insight inside the King's Landing and Iron Throne filming spots from your guide. These attractions include Fort Lovrjenac, Lokrum Island, Trsteno Arboretum, and Srdj Mountain. Check out the filming locations for King's Landing and the City of Qarth. Submerge into Dubrovnik's atmosphere as you wander the city. Use your free time to examine the attractions.

Game of Thrones Tour in Dubrovnik with Friendly Local Guide⁴¹

Follow the Game of Thrones scenes filmed in Dubrovnik. See numerous relics in Old Town including Lovrjenac Fort and Pile Gate that appear in the successful HBO series. Discover Dubrovnik's past with your expert guide. Traverse locations where the show was filmed. Skip the trouble of navigating through the city and follow your guide. Hear about local history and view landmarks like Pile Gate.

Game of Thrones Filming Locations Tour in Dubrovnik⁴²

³⁹King's Landing Revealed! Game of Thrones Fans 1st Choice in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Kings-Landing-Revealed-Game-of-Thrones-Fans-1st-Choice-in-Dubrovnik/d904-73725P2> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴⁰Full-Day Game of Thrones Tour in Dubrovnik with Local Expert URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Full-Day-Game-of-Thrones-Tour-in-Dubrovnik-with-Local-Expert/d904-11498P292> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴¹Game of Thrones Tour in Dubrovnik with Friendly Local Guide URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Tour-in-Dubrovnik-with-Friendly-Local-Guide/d904-11498P293> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴²Game of Thrones Filming Locations Tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Filming-Locations-Tour-in-Dubrovnik/d904-101565P32> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Hello dear Game of Thrones fan! Welcome to King's Landing. Indeed, the city of Dubrovnik was chosen as the filming location for most of the exterior scenes of King's Landing. One look at the architecture of the old town of Dubrovnik and you will realize that it was no random choice. On this tour we will take you inside the Fortress of St Lawrence, which, for us, fans of GoT, is the famous Red Keep , the home of Queen Cersei of house Lannister. From the top of the Red Keep, the breathtaking views of the Old Town are waiting for you! In addition, in this tour you will see shooting spots of Purple Wedding, farewell of Myrcella, riot in King's Landing and the one and only ... Walk of Shame. At the end of the tour, you will learn where to buy GoT souvenirs and sit on the Iron Throne like a true Lord of the Seven Kingdoms Sounds good? Click below and reserve your private tour.

Game Of Thrones walking tour – Dubrovnik⁴³

Walk into the world of the Games of Thrones with this guided tour of the filming sites of Dubrovnik. Explore the incredible landscapes that bought this fantastical show to life and place yourself inside of the show's most famous scenes. Climb the stairs where Cersei Lannister partook in her walk of shame, tread the pathway of Joffrey's footsteps through Lovrijenac Fortress or stand in the place of Arya Stark. Admire views over the city from Fort Lovrijenac. Walk the stairs of Stradun. Enjoy peace of mind while led by an experienced guide. Explore the best of "Kings Landing" and grow your show knowledge.

Dubrovnik Game of Thrones Walking Tour⁴⁴

See the world of “Game of Thrones” come to life around you on this walking tour of ‘King’s Landing’ in Dubrovnik’s Old Town. Tour the city that is home to the Iron and visit the places where some of the most memorable scenes were shot. Follow your lguide to the ‘Red Keep’, ‘Little Finger’s Brothel’, and the staircase of Sersei’s ‘Walk of Shame’ and sit on an Iron Throne replica. Guided tour of Dubrovnik’s Old Town (King’s Landing). Visit key filming locations and compare them to still screenshots. Take you picture on an Iron Throne replica. Learn how and where your favorite scenes were filmed.

⁴³Game Of Thrones walking tour – Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-Of-Thrones-walking-tour-Dubrovnik/d904-157590P2> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴⁴Dubrovnik Game of Thrones Walking Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Game-of-Thrones-Walking-Tour/d904-51126P22> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Complete Game of Thrones Experience in Dubrovnik⁴⁵

Get a comprehensive tour of the Game of Thrones filming locations in and around Dubrovnik. Although some sites are right in the old town, others are farther away and require a drive; this tour provides round-trip transportation so you can reach them all. Snap photos and listen to behind-the-scenes commentary from your guide. Guide provides anecdotal commentary on filming locations. Round-trip transportation provided. Snap photos of all your favorite settings from the series. Plenty of chances to ask questions.

'Game of Thrones' Walking Tour in Dubrovnik⁴⁶

Discover 'Game of Thrones' film sites of Dubrovnik on this walking tour that takes in the real-life attractions used for some of the show's locations. As you explore the city's World Heritage-listed Old Town with your guide, enjoy views of the red-roofed skyline you know as King's Landing. Follow in Joffrey's footsteps at Lovrijenac Fortress, stand where Ayra Stark stood, and hear behind-the-scenes stories about filming in the city. When booking, you can choose to upgrade to include a tour to Trsteno Arboretum, which was used as the palace gardens. See the sights of King's Landing, the capital of the Seven Kingdoms, on this Viator Exclusive. Learn all about the Targaryens, Baratheons, Starks and other noble families from your expert local guide. Visit Lovrijenac Fortress and climb the city walls to look out over Blackwater Bay. Upgrade to include a trip to Trsteno Arboretum, the site used as the King's Landing palace gardens.

Prilog 10. Druga kategorija

Game of Thrones - Private Half Day City Tour⁴⁷

Game of Thrones tour is unique series itself, and being able to see actual filming locations with guide who knows all about those sites is an amazing opportunity for all series fans. Tour is private, so the experience is tailored per your wishes. Dubrovnik Old Town is breathtaking, just like panoramic views from Fort Lovrijenac over the town. This is definitely quality spent time

⁴⁵Complete Game of Thrones Experience in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Complete-Game-of-Thrones-experience-in-Dubrovnik/d904-60896P14> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴⁶'Game of Thrones' Walking Tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Viator-Exclusive-Game-of-Thrones-Walking-Tour-of-Dubrovnik/d904-5360GAMETHRONES> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴⁷Game of Thrones - Private Half Day City Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Private-Half-Day-City-Tour/d904-352052P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

in Dubrovnik for all Game of Throne fans. Also, after the tour with licensed guide and local insights, you have some free time in Old Town, for exploring or eating dinner. After your free time, private driver picks you up and takes you back to the hotel.

Game of Thrones Exclusive Private Walking Tour⁴⁸

A Game of Thrones enthusiast since 2013, and an experienced local guide, carefully designed the itinerary for this tour. It allows you to leisurely stroll through iconic filming locations, unveil the stories behind each site, and prioritize making the most of photo opportunities. I am committed to providing a personalized experience, ensuring an unhurried pace that allows you to fully immerse yourself in the world of Game of Thrones and soak in the atmosphere of Dubrovnik.

Private Total Game of Thrones Day Trip⁴⁹

Learn more about Game of Thrones on this private day tour of Dubrovnik. Travel comfortably in a private air-conditioned vehicle and visit filming locations for the TV show, as well as other important places in Dubrovnik. Hear stories about the filming and what happened behind the scenes while seeing the old town of the city. Hassle-free hotel pickup. Relax in an air-conditioned vehicle. Enjoy personalized attention on a private tour. Learn about the filming of Game of Thrones.

The Game of Thrones private walking tour⁵⁰

Visit Game of Thrones filming locations with this tour of Dubrovnik's old town. Your local guide will pick you up at your hotel and take you on a walking tour around town, showing you iconic places that you will likely recognize from the popular television series, including the spot where Joffrey died. See Game of Thrones sites with a local guide. No hidden fees; all related entry fees are included. Round-trip transfers from your hotel or port are included. Private tour for just you and your party.

⁴⁸Game of Thrones Exclusive Private Walking Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Exclusive-Private-Walking-Tour/d904-409555P4> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁴⁹Private Total Game of Thrones Day Trip URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Private-Total-Game-of-Thrones-Day-Trip/d904-69232P29> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵⁰The Game of Thrones private walking tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/The-Game-of-Thrones-private-walking-tour/d904-224720P270> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Tour The Game of Thrones - Private Tour⁵¹

Skip the crowded, large-group Game of Thrones tours and instead join a private tour that focuses on your favorite scenes and the aspects of the show that interest you most. Melding Old Town history and GOT highlights, this private tour reveals filming locations even hard-core Game of Thrones fans might otherwise overlook. Plus, the guide displays photos from the show along the way so you can compare the scenes with reality in real-time. Explore Old Town Dubrovnik on a private Game-of-Thrones-focused tour. Your personal guide is available to answer questions and share behind-the-scenes details. Join a tour and avoid getting lost in the confusing city. Get your photo taken on the replica Iron Throne.

Game of Thrones Private Tour⁵²

Game of Thrones was one of the most popular television series of its time, and for many travelers, it made Dubrovnik a must-visit destination. Home to the fictional King's Landing, Dubrovnik has a medieval walled city that is every bit as stunning as it is on film. This private tour guides you to many of the set locations for Game of Thrones, both within and outside of the walls. Admission tickets to the City Walls and Lovrijenac fortress are included. Receive round-trip transport from your Dubrovnik hotel See the street where Cersei took her walk of shame. Visit a location where an evil wicked character finally met his death. Learn about the real history of Dubrovnik from your private guide.

Private 3-hour Walking Tour Based on Games of Thrones in Dubrovnik⁵³

Once you meet with your private guide at the meeting point, the Pile Gate, you will begin this exciting walking tour based on Game of Thrones. During the tour you can identify the ancient city of Dubrovnik and its walls that appear in Game of Thrones, as well as several of its historic attractions. A walk around this city and its surroundings you can enjoy panoramic views of King's Landing. You can also meet the Red Keep and the Red Fort, the residence of the King of the Andals and the First Men. See where took place the Battle of Blackwater and enjoy the

⁵¹Tour The Game of Thrones - Private Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Tour-The-Game-of-Thrones-Private-Tour/d904-129222P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵²Game of Thrones Private Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Throne-Private-Tour/d904-5562P173> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵³Private 3-hour Walking Tour Based on Games of Thrones in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Private-3-hour-Walking-Tour-Based-on-Games-of-Thrones-with-official-guide/d904-8647P402> (datum pristupa: 22.07.2023.)

views of the magical city of Qarth. During this short private tour you can not only see and recognize the scenes of filming, but also know the real story of these places. This tour is an excellent way to learn about Dubrovnik in a simple and unique way, exploring facts about the past and the present of the place, combined with stories from the Game of Thrones universe.

Private 'Game of Thrones' Walking Tour in Dubrovnik (entrance tickets included)⁵⁴

Known for its own history and culture, Dubrovnik is also famous as the primary filming location for King's Landing in HBO's Game of Thrones, but it can be difficult to match the city's landmarks to their Westerosi equivalent. Wander through the UNESCO-listed old town with your private guide to discover sites such as Lovrijenac Fortress and the Walls of Dubrovnik, and gain intimate insight into their role in the award-winning series. Enjoy the personalized experience of a private tour. Avoid hidden costs with fortress entrance fees included. Learn about the city's real and fictional past from your guide. Be immersed in the city's atmosphere as you explore by foot.

Kings and Dragons: A Game of Thrones Private Tour in Dubrovnik⁵⁵

Embark on an extraordinary adventure through the realms of Game of Thrones with our immersive tour of Dubrovnik's filming locations. Step into the fantasy world of Westeros as you visit iconic spots like Pile Gate, the gateway to King's Landing, and the majestic Fort Lovrijenac, standing tall as the Red Keep. Wander through Dubrovnik's charming Old Town, a living embodiment of the capital city, and discover the real-world settings that brought the epic saga to life. Immerse yourself in the rich history and culture of Dubrovnik as you explore landmarks like Onofrio's Large Fountain, Kolorina, and the beautiful Church of St. Ignatius. This captivating tour combines the allure of Game of Thrones with the city's own enchanting charm, creating an unforgettable experience for fans and history enthusiasts alike.

Prilog 11. Treća kategorija

⁵⁴Private 'Game of Thrones' Walking Tour in Dubrovnik (entrance tickets included) URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Private-Game-of-Thrones-Walking-Tour-in-Dubrovnik/d904-2562P38> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵⁵Kings and Dragons: A Game of Thrones Private Tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Kings-and-Dragons-A-Game-of-Thrones-Tour-in-Dubrovnik/d904-196819P40> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Boat of Thrones: Exclusive King's Landing Adventure by Sea⁵⁶

Discover the magic of Westeros on our Private Boat Tour! Go where others can't and explore all the GOT filming locations accessible by boat, including Lokrum Island and Hotel Belvedere. Plus, snorkel in the crystal-clear waters of the Adriatic Sea at the stunning Blue and Green Caves on Kolocep Island. With insider knowledge from our expert local skipper who worked on the set, this is a unique and unforgettable experience you won't find anywhere else. Book your tour now and live your Game of Thrones fantasy! Feel the thrill of freedom with our 23-foot luxury speed boat that allows you to customize your itinerary and visit all the filming locations on your own terms. Immerse yourself in Game of Thrones and hear fascinating behind-the-scenes stories from our expert local skipper. And don't forget to snap some epic photos along the way. This is the ultimate adventure for any Game of Thrones fan or anyone seeking an unforgettable experience in Croatia.

Dubrovnik Game of Thrones Boat Tour⁵⁷

It's not typically easy to step into your favorite television show, but Game of Thrones fans can do just this with this guided Dubrovnik tour. After departing from the Old Town, you can spend time on Lokrum Island, stroll through a garden seen in the City of Qarth, and visit a monastery that served as home to the Iron Throne. Although it's exciting to see real locations from the show and hear about filming details, the highlight might just be snapping a photo in the Iron Throne. Game of Thrones fanatics can tour filming locations on this Dubrovnik tour. Enjoy a scenic boat ride to Lokrum Island for a guided tour with your group. Visit a Benedictine monastery, and stop by the Iron Throne room for photos. Meet-up at the pier in Dubrovnik's Old Town Port, for an included boat ride.

Game of Thrones Land and Sea Tour in Dubrovnik⁵⁸

A unique Game of Thrones tour that covers the most famous King's Landing filming locations in HBO's award-winning show. The tour brings back to life the most memorable scenes from

⁵⁶Boat of Thrones: Exclusive King's Landing Adventure by Sea URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Half-Day-Cave-Snorkeling-and-Beach-Hopping-with-SeaLife-535-Speed-Boat/d904-90457P7> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵⁷Dubrovnik Game of Thrones Boat Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Game-of-Thrones-Boat-Tour/d904-51126P23> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁵⁸Game of Thrones Land and Sea Tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Land-and-Sea/d904-7209P11> (datum pristupa: 22.07.2023.)

the show such as the street where King Joffrey was attacked by enraged citizens, the Jesuit staircase where the Walk of Shame took place, and the magnificent Fort Lovrijenac (the Red Keep) with its stunning view of the old city that was a backdrop to several plots and arguments in the show and Blackwater Bay, the scene of the battle of the same name. After the guided walk, the tour ends with a panoramic boat trip which will give you an impressive perspective of Dubrovnik and its medieval walls from the sea. Sail past the amphitheater where Oberyn and the Mountain had their epic clash, before cruising by the lush island of Lokrum, visited by the Mother of Dragons during her excursion to the trading city of Qarth. After this 45-min sea voyage, the tour ends back on dry land, in the center of the old town.

Prilog 12. Četvrta kategorija

Game of Thrones Kings Landing filming locations with Lokrum Island visit⁵⁹

Immerse yourself in Game of Thrones on this 3-hour tour. Discuss key moments from the hit HBO TV show with your guide as you visit a number of key filming locations around Dubrovnik and Lokrum Island. Climb the 'Red Keep' at Lovrijenac, visit the 'House of the Undying' dungeon, see where the 'Battle of Blackwater Bay' was filmed and much more. Explore Dubrovnik and Lokrum Island to see Game of Thrones filming locations. Visit the 'Red Keep,' the 'House of the Undying,' Blackwater Bay and more. Take a boat ride to Lokrum to explore the magical land of Qarth. Listen to informative commentary from your guide about the hit HBO show.

Game of Thrones and Lokrum island Tour⁶⁰

Experience the world of Westeros and relive the legendary adventures of your favorite "Game of Thrones" characters on an exclusive 3-hour tour of Dubrovnik's iconic filming locations. Our tour takes you on a journey through the city's old town, Fort of St. Lawrence, and Lokrum Island. Revisit epic battle scenes as you venture through the fort of St. Lawrence, a crucial location in the show. End your adventure with a visit to the enchanting Lokrum Island. Discover the island's unique beauty and learn about its fascinating history. As you explore the filming locations, step into King's Landing and visit the Iron Throne. Take a free photo that will be a

⁵⁹Game of Thrones Kings Landing filming locations with Lokrum Island visit URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Kings-Landing-filming-locations-with-Lokrum-Island-visit/d904-5690P41> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶⁰Game of Thrones and Lokrum island Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-and-Lokrum-island-Tour/d904-3494P13> (datum pristupa: 22.07.2023.)

lasting memento of your experience. Please note that Fort entrance tickets and ship tickets are not included in the tour price! Don't miss out on this once-in-a-lifetime opportunity to experience the world of "Game of Thrones". Book your tour now!

Game of Thrones Lokrum Special in Dubrovnik⁶¹

While most Game of Thrones tours only visit the filming sites in Old Town, this tour takes you outside of the city walls to Lokrum Island—aka Qarth. A great choice for GOT fanatics, this tour includes the chance to sit on the original Iron Throne, which was given to Croatia after the HBO series was completed and is currently located on Lokrum Island. See the Game of Thrones highlights in Old Town and on Lokrum Island. Joining a tour ensures you don't miss the lesser-known GOT spots. A guide displays scenes from the show along the way so you can compare. Don't settle for Old Town's replica Iron Throne—visit the real thing.

Prilog 13. Peta kategorija

King's Landing and the Iron Throne⁶²

Spend half a day on a comprehensive tour of Croatia's 'Game of Thrones' filming locations. With a tour guide in the lead, embark on a carefully-crafted itinerary that ensures you don't miss a single detail of GoT-related points of interest. Learn insider facts such as why Dubrovnik was chosen, how the crowds were handled, and other stories from the set. 'Game of Thrones' superfan as your guide. Learn behind-the-scenes stories about 'Game of Thrones' filming. Convenient meeting point in central Dubrovnik. Meet other fans of the show in your tour group.

Game of Thrones Walking Tour and Photo on the Iron Throne⁶³

Follow in the footsteps of Game of Thrones scenes filmed in Dubrovnik with this guided walking tour. See several landmarks in the old town including Lovrjenac Fort and Pile Gate that appear in the popular HBO series. Learn about Dubrovnik's history from your guide along with trivia about Game of Thrones including how extras were selected during the filming

⁶¹Game of Thrones Lokrum Special in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Lokrum-Special-in-Dubrovnik/d904-72995P6> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶²King's Landing and the Iron Throne URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Kings-Landing-and-the-Iron-Throne/d904-69232P4> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶³Game of Thrones Walking Tour and Photo on the Iron Throne URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Walk-the-Kings-Landing-Streets/d904-69232P6> (datum pristupa: 22.07.2023.)

process. Explore locations where Game of Thrones was filmed in Dubrovnik. Skip the hassle of navigating and follow your guide. Learn about local history and see landmarks including Pile Gate. Maximize time in Dubrovnik with a guided tour.

Game Of Thrones Dubrovnik Tour + Iron Throne Photo (Small Group)⁶⁴

You might think you know Game of Thrones well. But you'll be amazed by the detail this tour of Dubrovnik Old Town brings out, from the detail of Cersei's "walk of shame" through to the finer points of the Battle of the Blackwater. Get a local's perspective on how the scenes were filmed. You'll also pose on the Iron Throne and take home a book of GoT filming locations. Go deeper into Game of Thrones on a tour from a local's perspective. Hear about life in the city during filming and what locals make of the show. Capture epic shots on a replica of the Iron Throne. Leave with a Game of Thrones locations book so you can explore further.

Game of Thrones and Iron Throne tour in Dubrovnik⁶⁵

Multiple Game of Thrones scenes were shot across Dubrovnik—and this walking tour invites you to discover the city's top filming locations. Pick from multiple convenient departure times, and meet your guide just around the corner from Pile Gate. Over the course of several hours, you'll follow in Cersei Lannister's footsteps during her Walk of Shame, will take photos on the Iron Throne, will learn behind-the-scenes stories from the sets, and more. Discover Dubrovnik's top Game of Thrones filming locations A walking tour gives you a personal way to discover the city. Learn behind-the-scenes GoT stories, and discover Dubrovnik highlights. Pick from multiple convenient tour times to best suit your schedule.

Prilog 14. Šesta kategorija

Game of Thrones and History Combo Private Tour⁶⁶

Discover the Games of Thrones locations of Dubrovnik's Old Town on a private walking tour that lets you set the pace. As well as visiting recognizable spots from the hit TV series, you'll

⁶⁴Game Of Thrones Dubrovnik Tour + Iron Throne Photo (Small Group) URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-Of-Thrones-Local-Experience/d904-121727P8> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶⁵Game of Thrones and Iron Throne tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-filming-locations-tour-in-Dubrovnik/d904-60896P8> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶⁶Game of Thrones and History Combo Private Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-and-History-combo-tour/d904-69232P8> (datum pristupa: 22.07.2023.)

also discover the rich history of the UNESCO World Heritage Site as you explore on foot for a more intimate glimpse into the area. Plus, you can choose from multiple departure times to suit your schedule. Delve into the history and GOT locations for Dubrovnik's Old City. Taking a private tour means that you can tailor your itinerary. Explore on foot to see more than you would in a vehicle. Choose a start time that suits you.

History and Game of Thrones Panoramic Tour⁶⁷

Perfect for groups with both Game of Thrones (GoT) fans and history buffs onboard, this private door-to-door tour pairs Game of Thrones filming locations like the Red Keep with essential Dubrovnik history. You'll also explore Mt. Srd, tour the Rector's Palace, capture photos of the walled city from above, and try some traditional sweet treats at a local market. Compare Game of Thrones real-life locations to their pictures in a book. Inhale city views from Mt. Srd and learn history in the Rector's Palace. Private tour means a more intimate experience, with time for questions. Wide choice of departure times lets you plan your day and fit more in.

History and Game of Thrones Combo Tour⁶⁸

Do you wish to make the most out of your time and money while in Dubrovnik? Are you a Game of Thrones fan and a history lover? This tour is the perfect choice for you! We combined the two most popular tours in one. This is the perfect opportunity to discover the rich history of Dubrovnik with the most popular TV series that was ever made. Join us for an unforgettable experience and dive into the most interesting parts of history. Visit all the highlights of the Old Town followed with main filming locations of the Game of Thrones.

Layover in Dubrovnik a Private Tour with local: Old Town & Game of Thrones Tour⁶⁹

Historical Tour of the old town Dubrovnik along with Game of Thrones shooting locations tour including King's Landing, The Red Keep, The Iron Throne, and many more. Explore the romantic, historic, and gorgeous Dubrovnik, Croatian coast city with a walled Old Town, Onofrio's Fountain, Medieval Orphanage, Rupe Museum, a baroque cathedral, Old Port,

⁶⁷History and Game of Thrones Panoramic Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/History-and-Game-of-Thrones-Panoramic-Tour/d904-69232P19> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶⁸History and Game of Thrones Combo Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/History-and-Game-of-Thrones-combo-Tour/d904-69232P13> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁶⁹Layover in Dubrovnik a Private Tour with local: Old Town & Game of Thrones Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Layover-in-Dubrovnik-a-Private-Tour-with-a-local-Best-Highlights-of-Dubrovnik/d904-207305P56> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Franciscan and Dominican monastery, Story of famous Quarantine, Rector's Palace, Sponza Palace & Orlando's column during the tour. Experience the best of everything in this city. Our fun and entertaining guide will make this a memorable experience for you filled with sightseeing, visiting local popular hangout places, and may also help you try the local food & drinks. It is one of the best experiences to immerse yourself in the rich local culture.

Dubrovnik Game of Thrones and City Walls 3-Hour Private Tour⁷⁰

Delve into the world of Game of Thrones on this private walking tour. In the company of your guide, stroll the old city of Dubrovnik and hear stories about the filming of the show. See filming locations and explore at your own pace. Visit Fort Lovrijenac, Pile Gate, the city walls, and more. Hassle-free pickup from your Dubrovnik hotel. Learn about the filming of Game of Thrones from your guide. Explore at your own pace on a private tour. Stroll the city walls of Dubrovnik.

Dubrovnik walking tour, with local guide, city walls + Game of thrones⁷¹

Maximize limited time in Dubrovnik by heading off on an educational highlights tour to learn about the city's history and see top landmarks from spectacular viewpoints. Led by a private guide, you can benefit from one-to-one attention and plenty of great local tips that you wouldn't have found out about if exploring solo. Time-saving tour to tick off top Dubrovnik sights with a local guide. Don't worry about crowds: This is a private experience. Great way to get your bearings of Dubrovnik. Guide insights reveal stories about the city's history.

Game of Thrones Private King's Landing and Dubrovnik Tour⁷²

During this private tour you will visit the most significant locations where Game of Thrones was filmed around Dubrovnik. You will learn the most intriguing stories about the history of Dubrovnik as well, and we will make some great connections with the Game of Thrones story. Along with the Game of Thrones locations you'll get to explore, your guide will tell you: » Why

⁷⁰Dubrovnik Game of Thrones and City Walls 3-Hour Private Tour URL:
<https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-and-the-City-Walls-Private-Tour/d904-69232P23>
(datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷¹Dubrovnik walking tour, with local guide, city walls + Game of thrones URL:
<https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-walking-tour-with-local-guide-city-walls-Game-of-thrones/d904-34119P12>
(datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷²Game of Thrones Private King's Landing and Dubrovnik Tour URL:
<https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Private-Kings-Landing-and-Dubrovnik-Tour/d904-64674P2>
(datum pristupa: 22.07.2023.)

was Dubrovnik HBO's second choice, and what happened to the original location? » How they managed to film Game of Thrones during high season in Dubrovnik, with thousands of curious people around? » How long did the filming take? » Inside information. » What was it like for locals while they were here? » Why filming of Walk of Shame was a huge problem? Your guide will help you discover the legacy of Game of Thrones in the heart of the Old Town of Dubrovnik - you'll visit key locations so you'll be able to reenact some of the most memorable scenes on the actual site scene took place.

History of Dubrovnik Vs. Fantasy of "Game of Thrones"⁷³

King or Rector. Sword or diplomacy. Dubrovnik or Kings Landing. Which parts of Dubrovnik history can be compared to „Song of Ice and Fire“? During this orientational tour you will see the most significant sites within Dubrovnik Old Town that were used as the filming location of the „Game of Thrones“ TV series. Our guide will share insight stories that took place during the filming and show you the real place that were stand in for Kings Landing., Blackwater Bay, Red Keep, Quarth. You will hear about famous Dubrovnik Republic and see the most important historical sights, all combined with the fantasy world of the most popular HBO show ever.

3-Hour Fusion of History and Game of Thrones in Dubrovnik⁷⁴

During this tour, the worlds of Game of Thrones and history seamlessly intertwine. With a stunning view from the fortress of St. Lawrence not only do we discover Game of Thrones, we also discover Dubrovnik's beginnings. Join me as we step into the shoes of our beloved characters and explore the ancient city walls that served as the backdrop for iconic scenes. As your guide, We are dedicated to bringing Dubrovnik's captivating history to life, sharing stories, and curiosities you will remember for years to come. From the majestic Red Keep to the House of the Undying, we will unveil all the must-see Game of Thrones filming locations. Immerse yourself in the mesmerizing world of Game of Thrones while delving deep into the real-life stories and legends that shaped this extraordinary city. Our focus is to provide a personal experience to all of my guests, hence the size of the group will never be more than 8 people.

⁷³History of Dubrovnik Vs. Fantasy of "Game of Thrones' URL:
<https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Product-manager/d904-2562P43> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷⁴3-Hour Fusion of History and Game of Thrones in Dubrovnik URL:
<https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Beyond-the-Wall-A-fusion-of-History-and-Game-of-Thrones/d904-409555P2> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Dubrovnik Game of Thrones and History⁷⁵

This tour will show you how reality and fantasy are often intertwined as we visit the filming locations. You will also visit stunning landmarks In the old town as you hear intriguing stories about Dubrovnik's success through various political schemes just like in Game of Thrones. There will be great stories on the background of the filming itself, after all George R.R. Martin did find inspirations in our intriguing history. Dubrovnik itself was a lot like kingslanding and there was not A better fitting place for the filming kingslanding both by spirit and architecture, place of various mischievous, successful and rich people, fascinating political games and epic walls to provide the ultimate defense.

Historic Walk with Game of thrones details in Dubrovnik⁷⁶

Meet your guide on Ploče gate. Take a walk through the old town with your guide who will show you the most famous places and important locations in the Republic of Dubrovnik. Dubrovnik was an independent, rich and strong republic for 5 centuries. The area of the old city was the capital, and the Republic itself was in a wider area than the area of the present-day City. You will hear what the daily life of the people in the capital of the republic was like, what they did, what made them so rich. Find out what inspired the Game of Thrones team to move King's Landing from Malta to Dubrovnik and you will see the most popular locations in the City. Take a walk on walk of shame, and hear some behind the scene stories about filming. Tour ends on Pile square, next to the Pile gate, where your guide will tell you some interesting fact about that square and gate. Note: it is possible to change the schedule and content of the tour, according to your wishes.

Dubrovnik Game of Thrones & History COMBO⁷⁷

Enjoy two great Dubrovnik experiences in one fun session on this to-the-point tour led by a guide who loves Game of Thrones and knows Dubrovnik's history too. Perfect for both GoT fans and history buffs, you'll start by visiting filming locations and watching scenes from the show, then progress to Dubrovnik's rich city history. You'll get the chance to snap a photo on

⁷⁵Dubrovnik Game of Thrones and History URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Combo-Game-of-Thrones-and-History-Tour/d904-296489P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷⁶Historic Walk with Game of thrones details in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Historic-walk-with-Game-of-thrones-details/d904-331083P2> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷⁷Dubrovnik Game of Thrones & History COMBO URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Game-of-Thrones-and-History-COMBO/d904-114519P19> (datum pristupa: 22.07.2023.)

the Iron Throne, too. Visit Game of Thrones locations including Blackwater Bay and the Red Keep. See heritage sites including Dubrovnik Cathedral and Orlando Column. Pose on an Iron Throne and watch GoT clips where they were filmed. Great, short city introduction for fans and non-fans alike.

Game of Thrones & the Old City Grand Tour in Dubrovnik⁷⁸

Learn about Dubrovnik's storied history and visit a number of Game of Thrones filming locations with this small-group tour. Your professional local guide will take you on a three-hour-long walking tour of the Old City, showing you all the major highlights (both historic and Game of Thrones-related) along the way. Visit the Old Town of Dubrovnik on foot See Game of Thrones filming locations. A professional guide will lead the way. Group sizes capped at eight participants for a personal experience.

Game of Thrones & Dubrovnik Tour⁷⁹

Walk in the footsteps of all your favorite Game of Thrones characters during the 2-in-1 tour of Dubrovnik that not only shows you some of the shooting locations from the hit TV series but also delves into the real history of this ancient port city. No matter your level of GOT geekiness, you'll enjoy spectacular views and captivating tales, both fictional and non, from the walls of this fortress city.

Game of Thrones Cruise and Dubrovnik Walking Tour⁸⁰

Sail into the incredible, fantastical world of Game of Thrones with this action-packed 2-hour cruise and walking tour, taking you throughout 'King's Landing' and all the spots where the legendary HBO TV show has been filmed. Board the same ship that Daenerys Targaryen sailed and then walk with your guide through Dubrovnik's Old Town to discover where other famous scenes were set. Combination boat and walking tour exploring the Game of Thrones walking sites in Dubronik Sail around the walled city of Dubrovnik on the Adriatic Sea in a boat used on the TV show. Walk around Stari Grad or Old Town in this gem of a city visiting spots where

⁷⁸Game of Thrones & the Old City Grand Tour in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-and-the-Old-City-Tour/d904-143879P3> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁷⁹Game of Thrones & Dubrovnik Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-and-Dubrovnik-Tour/d904-7209P7> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸⁰Game of Thrones Cruise and Dubrovnik Walking Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Game-of-Thrones-Tour-with-Karaka/d904-11450P3> (datum pristupa: 22.07.2023.)

famed scenes took place on Game of Thrones. Learn about the history of the city and get some insider tips about the show from the local guide.

Prilog 15. Sedma kategorija

Dubrovnik panorama & Epic GOT walking tour⁸¹

We are team of enthusiast who are passionate about city and heritage in Dubrovnik. Every day we are doing our best to represent Dubrovnik and Croatia to our visitors. Epic "Game of Thrones walking tour" + Dubrovnik panorama tour including pick-up at your address or pile gates. Enjoy your time with local guides who will do their best to represent you Dubrovnik showing you hidden gems around the city.

Panorama of the old town (sunset, game of thrones locations)⁸²

Spend a amazing 1h trip around Dubrovnik old town. Do the panorama around the city walls and visit game of thrones shooting locations, make some unforgettable pictures during your boat trip.

The Game of Thrones route - 2 Hours Panoramic flight over Dubrovnik & Biokovo⁸³

The Game of Thrones route will present the magic of the old stone city of Dubrovnik to the passengers. During the flight towards Dubrovnik, the passengers will enjoy the grace of Southern Dalmatia. After flying over the mighty Biokovo mountain, the view of the islands of Mljet and Korčula and the Pelješac peninsula will appear on the horizon, after which the Elaphites will start to emerge. The climax is a circle over the famous walls of Dubrovnik, where the popular fantasy drama Game of Thrones was filmed, and the beauty of the monumental walls is quite breathtaking.

Best Views of Dubrovnik & Game of Thrones Filming Locations⁸⁴

⁸¹Dubrovnik panorama & Epic GOT walking tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-panorama-and-Epic-Game-of-thrones-walking-tour/d904-134791P12> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸²Panorama of the old town (sunset, game of thrones locations) URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Panorama-of-the-old-town-sunset-game-of-thrones-locations/d904-156278P7> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸³The Game of Thrones route - 2 Hours Panoramic flight over Dubrovnik & Biokovo URL: <https://www.viator.com/tours/Split/Panoramic-flight-Game-of-Thrones-route/d4185-110557P4> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸⁴Best Views of Dubrovnik & Game of Thrones Filming Locations URL: <https://www.viator.com/tours/Makarska/Dubrovnik-Game-of-Thrones-Small-Group-Walking-Tour-with-Local-Guide/d31483-53156P11> (datum pristupa: 22.07.2023.)

See Dubrovnik (or, as many know it, King's Landing) on this "Game of Thrones" tour of the seaside city. Meet your guide in the afternoon, and set off with just a small group for company. As you explore Dubrovnik's major sights, you'll discover where the TV series was filmed, will follow in characters' footsteps, and will even see behind-the-scenes photos that will bring the scenery to life. This small-group tour will have a maximum of just 12 attendees. Discover Dubrovnik's top "Game of Thrones" filming locations. Explore the city on foot, and visit Fort Lovrijenac. Learn behind-the-scenes stories from the filming of the TV series. This tour is carbon neutral, operated by the world's largest travel B Corp accredited company.

Dubrovnik Game of Thrones Driving Tour⁸⁵

Matching Dubrovnik's scenic landmarks to their Westeros counterparts can be tricky on a self-led excursion. Explore on a Game of Thrones driving tour and zip with ease between King's Landing filming locations around Trsteno, Mount Srđ, and beyond, while benefiting from insights provided by your guide. Avoid hidden costs with entry fees included, and choose an early or late afternoon departure to suit your schedule. Hassle-free round-trip transfer from central Dubrovnik. Small-group tour size for a more personalized experience. Forget the guidebook with insights provided by your guide. A must for Game of Thrones enthusiasts.

Prilog 16. Osma kategorija

Game of Thrones - Dubrovnik Escape Room⁸⁶

Immerse yourself in the world of Game of Thrones and test your nerve and quick thinking with this 80-minute Escape Room experience in Dubrovnik. Team up with friends, family, or colleagues, and pit your wits against puzzles, clues, and challenges to escape from a locked game room within the 60-minute time limit. No knowledge of 'Game of Thrones' is required. Enjoy a Game of Thrones indoor adventure with the whole family. Suitable for people of all ages and fitness levels. Small-group experience for a maximum of 5 people. Free parking, city map and coffee/water.

⁸⁵Dubrovnik Game of Thrones Driving Tour URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Game-of-Thrones-Driving-Tour/d904-51126P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸⁶Game of Thrones - Dubrovnik Escape Room URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Save-Kings-Landing-Real-Life-Escape-Game/d904-35762P5> (datum pristupa: 22.07.2023.)

Dubrovnik: Game of Thrones Exploration Game⁸⁷

Discover Dubrovnik's iconic location from Game of Thrones by solving clues and unlocking stories on your phone. Play the engaging exploration game, reenacting the story of a soldier fighting against invaders. As you solve challenges, the story unfolds and exact directions on your phone will guide you to the next location. Ready for an adventure? Highlights include:

- Explore Onofrie's fountain, West Harbour, Ethnographic Museum and other lesser-known places.
- Enjoy a uniquely crafted story brought to you by our top-notch writers.
- Learn who Marin Drzic is and why he's so important
- Try a new type of experience, the perfect mix between a tour, outdoor escape game, and treasure hunt.
- Discover who the protector of Dubrovnik is.

After your booking you will receive an email with instructions on how to download and play the game on your phone. We recommend that each user purchases a ticket for an optimal experience, although several people can share a phone.

Game of Thrones Private Outdoor Escape Game in Dubrovnik⁸⁸

Dubrovnik is known for being a place where the “Game of Thrones” was filmed, and with this escape game, you can fuel your love for the world-renowned TV series, and test out your problem-solving skills at the same time. After meeting a game master, receive your special wooden box, solve puzzles against the clock, and enjoy the excitement of discovering the Old Town while playing a “Game of Thrones”-themed game. Take part in an outdoor “Game of Thrones” escape game. Avoid crowds: This is a private experience for your group. Travel light: All the equipment you need is provided. Enjoy special perks—coffee, tea, and soft drinks are included.

⁸⁷Dubrovnik: Game of Thrones Exploration Game URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Dubrovnik-Game-of-Thrones-Exploration-Game/d904-107194P236> (datum pristupa: 22.07.2023.)

⁸⁸Game of Thrones Private Outdoor Escape Game in Dubrovnik URL: <https://www.viator.com/tours/Dubrovnik/Escape-Game-Dubrovnik-A-Game-has-no-name/d904-318044P1> (datum pristupa: 22.07.2023.)